

Stev. 35

Entered as Second-Class Matter July 8th, 1903, at the Post-Office
at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 2. septembra 1910

Kdor ne misli svobodno, se ne more
boriti za svobodo!

Leto IX

Razgled po svetu.

AVSTRIJSKO-OGRSKA.

Dunaj, 31. avgusta. Slučaji kolere, katere je dognal tukajšnji zdravstveni urad, so posamični in ne nastopajo epidemično. Tudi, če bi se pomnožili, ni resne nevarnosti, ker je vse potrebno ukrepano, da se bolezen ne more razširiti. Prebivalstvo je popolnoma pomirjeno.

Epidemija, zanešana iz Rusije, se je pojavila tudi v Pardubicah na Češkem. Tudi tam je pričakovati, da se ta kuga ne razširi.

Na Dunaju je provzročilo velikansko pozornost aretovanje neke, dosejalo zelo ugledne zakonske dvojice, pod osumljenjem enakega hudodelstva, kakor ga je izvršil sedaj na dvajset let obsojeni nadporočnik Hofrichter.

Aretovanca sta vpokojeni glavni predsednik državnih železnic, Kastellez, in njegova soproga, ki biva v Riedau na Zgornjem Avstrijskem.

Ona je že priznala, da je pošljala po pošti bogatim sorodnikom, katerih premoženje je oskrbovala skupaj s soprogom, strupa.

Podrobnosti senzacionalne afeje še niso znane; javnost z napatostjo pričakuje nadaljnjih razkritij.

RUSIJA.

Petrograd, 1. septembra. "Boržni list" poroča, da namerava ruska admiraliteta graditi štiri nove bojne ladje, tipa Dreadnought, v ojačenje brodogradnje na Črnem morju.

Kolera še vedno mori ljudi, vendar smrtni slučaj niso več tako številni, kakor so bili zadnje tedne. Včeraj je bilo uradno naznanjenih 47 novih slučajev obolenja in 17 smrtnih; 638 oseb se nahaja v bolnicah, kjer jih opazujejo.

8 novih obolenj javljajo z Odesa, južna Rusija.

NEMČIJA.

Friedberg, 31. avgusta. Ruski car Nikolaj in njegova soproga sta dospela včeraj popoludne semkaj.

Pred prihodom carjevega vlaka se je zbrala na ulicah velika množica, v upanju, da vidi carsko dvojico. Njih upanje jih ni varovalo, ker sta se peljala car in carinja v odprtem avtomobilu z kolodvora v grad, v katerem bode bivala za čas tukajšnjega bivanja.

Ruska tajna policija je že nekaj dni strogo pazila na kake močnejše anarhiste, in v toplicah Nauheim je bil aretovan eden po imenu Maudeberg.

Malo, predno je dospel carjev vlak, je bil tudi tukaj aretovan en anarhist.

Ceni se, da je v Friedbergu in neposredni bližini najmanj pol sto ruskih in nemških tajnih policajev, ki morajo čuvati carsko dvojico.

V Berlinu, glavnemu mestu Nemčije, se je pojavila kolera, zanešana iz Rusije. Dosedaj je vsega skupaj javljenih okoli dvajset slučajev obolenja za to kugo. Ljudstvo je vznemirjeno.

ŠPANSKO.

Bilbao, 30. avgusta. Pri zborovanju zastopnikov španske delavske federacije se je sklenilo z 17 proti 13 glasovi, da se ne izda povelje za generalni štrajk.

San Sebastian, 30. avgusta. — Španski minister za zunanje zadeve, Pietro, je dobil naznanjeno noto Vatikana na špansko noto z dne 1. avgusta. V noti niso navedeni ne novi argumenti ne novi predlogi, ampak pravzaprav opravičevanje zadržanja Vatikana v tej zadevi. Nota se predloži pri ministrski seji.

Barcelona, 30. avgusta. Njemanj, kakor 98 zborovanj so priredili predvčerajšnjem na prostem katoličani, v znak lojalnosti do papeža. Barcelonski radikaleci so imeli shode v vseh mestnih delih. Povsodi so bile pripravljene vojaške čete, toda do nemirov ni prišlo.

DANSKO.

Kodanj, 30. avgusta. Tukaj se je sestel mednarodni socialistovski kongres k zborovanju. Navzočih je 900 delegatov in kakih 700 gostov. Med delegati je 30 Amerikancev. Vandervelde, vodja socialistov v belgijski zastopniški zbornici, je predsednik kongresa in je otvoril zborovanje z poročilom o napredku socialne demokracije.

Amerikanski delegati delujejo na to, da bi se vršil prihodnji kongres v Združenih državah.

Dnevni red kongresa je jako bogat. Delegatje se bodo bavili med drugim z delavskim vprašanjem na Francoskem, Nemškem in Angleškem, kjer se, posebno zadnje čase, delavci pridno organizirajo.

ČRNA GORA.

Cetinje, 1. septembra. Črnogorci je sedaj kraljestvo s kraljem Nikolajem I. kot vladarjem. Ceremonija premenitve knjezevine v kraljevstvo se je izvršila ob navzočnosti mnogih inozemcev, posebno iz Dalmacije, Albanije, Srbije in Italije, ki so se vdeležili slavnostnega obhoda v narodnih nošnjah. Za kraljevino so oklicali Črnogoro v skupščini, kjer se je tudi prebral tozadevni dekret. Balkanske države so poslale oficijelne zastopnike.

ITALIJA.

Bari, 30. avgusta. V kolera pokrajini v južni Italiji so javili tekom zadnjih 24 ur 18 novih slučajev obolenja in 14 smrtnih slučajev vsled kolera-kuge.

Rim, 31. avgusta. V baziliki cerkve sv. Petra je nastala panika, ko je med obhajilom oddal nek bivši frančiškanski menih Beltramini tri strele v zrak. Verniki so bežali iz cerkve in cerkveno opravilo so morali prekiniti. Beltramini, katerega so aretovali, je izjavil, da je hotel obrniti nase pozornost v upanju, da bode zopet sprejet v frančiškanski red.

ANGLEŠKA.

London, 28. avgusta. Crippendružba, obstoječa iz obeh jetnikov, inšpektorja Dew in seržanta Mitchell od Scotland Yard, kakor dve strelnici, ki sta čuvali Miss Leneve, je dospela iz Liverpoola na Euston kolodvor. Vse so takoj spravili na Bow Str. policijsko sodišče, kjer so obtožili dr. Crippena in gđ. Laneve hudodelstva umora.

Velikanska množica ljudi, ki se je zbrala na kolodvoru, je pozdravila zločinsko dvojico z kričanjem in zvižganjem, toda policija je preprečila nadaljne sovraštvo.

ŠVIČA.

Genova, 30. avgusta. Zrakoplovce Armand Dufaux je dobil darilo, katero je ustanovilo švicarsko zrakoplovno društvo za prelet genevskega jezera. Letel je od Noville, blizu Montreaux do Collonges, blizu Geneve, in je to zadržaljo, 41 milj, preletel v 56 minutah.

KOREJA.

Seoul, 2. avgusta. Japonska je anektirala Korejo in tem povodom se je cesar Yi Syek s posebnim dekretom poslovil od svojega ljudstva.

Odstavljeni vladar je izjavil, da je vedno skušal vladati deželo po modernih naziranjih, toda doseči ni mogel nič, in se je tekom časa tudi prepričal, da ne more nikdar doseči svojih ciljev. Tako je prišel do prepričanja, da je najbolje, če izroči vladanje v druge roke. Japonskemu cesarju zaupa, da bode obdržal mir na daljnem Votoku, in da bode skrbel za blagor prebivalstva.

Po vsej Koreji vlada mir, posebno, ker upa ljudstvo, da se bode Koreja pod japonsko vlado gospodarsko povzdignila, kakor se je Japonska.

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je dva dolarja.

Iz delavskih krogov.

O premogarskem štrajku v Illinoisu.

Položaj se od zadnjega tedna ni mnogo izpremenil. Lastniki premogovih rogov so zborovali v Chicagu in sklenili, da se nikakor ne uklonijo. Kljub temu so nekaj dni pozneje podpisale štiri družbo pogodbo z delavci.

Te družbe so: West Virginia Coal Co. iz Johnston City, "Girard Coal Mining Co." v Girard; "Fyke Coal Mining Co." v Junction City in "Girard Collieries Co." v Virden. Pri navedenih družbah je vposlenih okoli 1200 premogarjev, ki bodo dobivali plačo po plačilni lestvici, ki je bila sprejeta na konvenciji premogarske zveze v Peoria, Ill.

Dan pozneje je podpisala zopet ena družba z delavci pogodbo, dne 30. avgusta pa še štiri druge v Peoria okraju.

Vendar je še mnogo premogarjev na štrajku, ker se premogarski baroni nečejo podati. V doglednem času se bodo pa morali, če premogarski delavci le še nekaj časa vstrajajo. Da so nekatere družbe podpisale pogodbo, nekatere se pa še pogajajo, daje štrajkarjem upanje, da bodo tem sledili še drugi operatorji. Torej le vstrajno in ne odnehajte, dokler ne dosežete svojega cilja. Zmaga ni več daleč in bo tudi častnejša, ker je bil boj dolgo trajen in hud.

Iz Westmoreland okraja

smo dobili sledeče poročilo: Claridge, Pa. 29. avg. Položaj štrajkarjev v Westmoreland countiju se ni nič izpremenil. Kompanije še ni nič mislilo, da bi se udale, premogari pa še manj. Da se štrajk tako dolgo vleče, je krivda onih ljudi, katerim je ljubo delati za mal denar in biti bossom-kakor lesen konjiček, ki ima zadaj piščal, na katero oni piškajo. Ti ljudje — skabje — so sovražniki vsake organizacije, ki bi jim koristila in katere naj bi se oprijeli. Njih edini namen je, napolniti si žep s trdo ali lahko zaslužnim denarjem. Nič jim niso mar oni reveži, ki se obupno bore za ono, kar oni teptajo v svoji zlobnosti za kompanije. Skabe ali garjevee je najti povsodi in so vseh narodnosti. O Slovenceh se tega ne more ravno reči, vendar se tudi med temi najde bela vrana.

Dasiravno hočejo zavladati kompanije nad premogari s pomočjo skabov in deputijev, se jim to ne bo posrečilo. Prej se bodo posušile njihove blagajne, kakor se bodo podali štrajkarji, ki stoje trdno, kakor kedaj prej. Vsi so složni in v slogi bodo zmagali. Le tako naprej in dan zmage bo kmalu prišel. V slogi je moč, v neslogi gotova propast.

Štrajk v Columbus, Ohio.

Proti štrajkarjem je pozval guverner Harmon šest stotnih 5. milicijskega polka v Clevelandu. Menjale bodo 1. cincinnški polk, ki je v Columbus že deset dni.

Za vzdrževanje in pokritje stroškov vojaške okupacije je na razpolago \$120,000, katere je dala državna oblast. Ali se ne bi urogiel ta denar porabiti za kaj drugega, n. pr. za povišanje plač nastavlencev poulične železnice, ki so zaštrajkali?!

Krojači v New Yorku

še vedno štrajkajo. Sklenili so, da ne odjenjajo, dokler ne bo pripoznana unija in dokler se ne odpravijo takozvane odprte delavnice. Dasiravno jih je med štrajkarji na stotine, ki so brez sredstev, se vendar branijo iti na delo, dokler ne dosežejo svojih zahtev.

Povišanje plače za steklarje.

Detroit, Mich. 31. avgusta. Pri konvenciji National Association steklarjev se je naznanilo, da so dovolili tovarnarji povišanje plače za 30 odstotkov.

Premogarski štrajk v Wilkesbarre, Pa.

Kakor smo že v zadnji številki G. S. poročali, so zaštrajkali tudi premogarski delavci v Wilkesbarre, Pa., ker jih je varala družba pri tehtanju premoga. Nekaj dni potem, ko se je začel štrajk, so bile razdejane v majni št. 2, katero lastuje Pennsylvania Coal družba, cevi, po katerih dovajajo v rove paro. Škoda je bila kmalu popravljena.

Družba pripisuje ta čin štrajkarjem kakor gre sploh v takih slučajih vse na rovaš teh. Štrajkarji so postavili straže, in odvrgli so večje število skabov, ki so se hoteli podati na delo v rove. Pozneje so prišli posebni policaji in detektivi, v varstvo skabov. Aretovali so devet štrajkarjev, ki so obtoženi, da so se udeležili pocestnega boja, kjer se je streljalo in sta bila ranjena dva moža. Družba je najela več sto posebnih policajev in detektivov, v varstvo rogov ozir. skabov. Štrajk se vedno bolj širi.

Boj med štrajkarji in policijo.

Scranton, Pa. 31. avgusta. Med državno policijo in štrajkarji Pennsylvania Coal Co. v Old Forge je prišlo do spopada. 38 mož je bilo aretovanih in stavljenih pod varščino. Štrajk je bil proglašen končanim, kompanija pa ni hotela spet nastaviti onih, ki so se baje udeležili rabuk. — Vsled tega je prišlo do demonstracij pred majno. Nato je prišla državna policija, ki se je zakadila na konjih med množico in aretovala toliko oseb, kolikor jih je prišlo pod roke.

Vedno lepše.

Washington, Ind. 31. avgusta. Sodnik Houghton je izdal sodnijsko prepoved proti štrajkujočim strojnikom Baltimore & Ohio železnice. Ta prepoved je najdalekosežnejša, kar se jih je še dosedaj izdalo. Prepoveduje straže in za te glavni stan, potem vsakatero približanje ali govorjenje z skabi ali člani njihovih rodbin, vsako štrajkarsko zborovanje in vsako diskuzijo o štrajkarskem položaju. Na ta način bi bil seveda vsak štrajk brez pomena, če bi se držali štrajkarji takih sodnijskih prepovedi.

Odpuščeni organizatorji.

Indianapolis, Ind. 29. avgusta. Vsled protesta, ki je bil sprejet na zadnji konvenciji United Miners, proti posebnim organizatorjem, je odpustil izvrševalni odbor več organizatorjev in drugih uradnikov. Sedanje finančno stanje unije ne dovoljuje preveč izdatkov. Čuje se, da se nekatere lokalne unije branijo, plačati \$1.00 asesmenta v korist štrajkarjem v Illinoisu in drugih državah. Najbrže jim bode vsled tega odvzet unijski charter.

Zidarji štrajkajo.

New Bedford, Mass. 31. avgusta. Tukajšnji zidarji so zaštrajkali v znak sočutja z stavbiškimi rokodelci, ki so na štrajku. Le nekaj zidarjev je prišlo na delo, in tako zidanje povsodi počiva. Na stavbo H. P. Conserve Co. ni prišel ni eden delavec, in drugje se je oglasilo le po nekaj zidarjev, da hočejo delati.

Kinematografska gledališča in štrajkarji.

Washington, 30. avgusta. Pri zborovanju Washington Central Labor Union je bil sprejet protest proti kazanju kinematografskih slik, ki predstavljajo štrajkarje in skabske prizore v dokaj čudni luči. Delavski vodje so dokazali, da se kažejo v kinematografski slike, kako razdirajo štrajkarji tovarne, in delajo druge nasilnosti, samo, da bi se ljudstvo zavzelo proti delavskim bojem. — Ponatisi resolucije bodo krožili po vsej deželi in American Federation of Labor je naprosena, naj podpira to gibanje.

Razne novice.

Ponesrečena ladja.

Velika obrežna ladja Catharine M. Monahan se je potopila pri Cape Hatteras. Moštvo je rešeno. Naložena je bila s cementom in je odplula z New Yorka proti Floridi. —

Velika odškodninska tožba.

V New Yorku toži bivši prodajalec z oblekami, Henry Moritz Postal Telegraph Cable družbo za odškodnino \$125,000; zatrjuje, da je izgubil to svoto denarja vsled napake, ki je bila v brzojavni pošiljki.

Nekoliko podatkov o telefonu.

V Evropi je 1,800,000 telefonov, v Aziji 56,000, v Afriki 9,000, v Avstraliji 53,000 v Ameriki 7,700,000. Od teh jih je 7,500,000 v Združenih državah. Danska je dežela, ki ima z ozirom na število prebivalcev največ telefonov; prvo mesto zavzema v tem oziru Stockholm.

Čudne živali.

William Lumpkins ima na svoji farmi v Tulsa, Okla. več zelo čudnih živali. Tako prešiča s petelinjimi nogami, enonogo kokoš, rogatega petelina, govorečega vrabca in še neko drugo ptico, ki ima srce zunaj prsi. — Za istinitost tega poročila ne garantiramo, dasi je doba kislih kumar že skoro minila. —

Abdul Hamid odstranjen?

Carigrad, Turčija, 31. avgusta. Tukaj se širijo govorice, da so odstranili odstavljenega sultana Abdul Hamida iz vile Allatini v Salonikih, in da biva sedaj v kraju, ki je znan le najvišjim državnim uradnikom. Bivši sultan je še vedno spletakaril z svojimi pristasi in tako je sedanja vlada njegovo bivališče enostavno skrivaj premestila.

Kamenit indijanski bog.

Na obrežju Allegheny reke, blizu Franklina v Venango countiju, se nahaja kamen, katerega imenujejo "Indian God rock." — Nameravajo ga prestaviti v Franklin, in ograditi, ter mu postaviti streho, da bi ga lažje ohranili. Na kamnu, ki tehta okoli 125 ton, je vse polno indijskih hieroglifov. —

Obsojen predsednik poulične železnice.

John J. Beggs, predsednik Milwaukee Electric Railway and Light Co. v Milwaukee, Wis. je bil kaznovan po sodniku Neelen na \$10.00 globe in povrnitev stroškov, ker se ni držal predpisa, da mora plačati družba \$15.00 licence za vsak voz poulične železnice na milwaških ulicah. — Beggs, ki je bil aretovan na odredbo župana Seidla, se hoče pritožiti.

Papež in ženske obleke.

Papež Pij X. je naročil vsem škofom, naj izdajo posebne pastirske liste proti vladajoči ženski modi. Mnogo italijanskih škofov, tako milanski, turinski in benečanski, niso niti čakali papeževske ukaza. V teh škofijah že rohuje duhovniki raz prižnice nad "škandaloznimi oblekami," v katerih se prikazujejo ženske na javnih ulicah in trgih.

Volitve zanimajo tudi jetnike.

V Atlanti, Ga. sta grozila 23. m. m. dva jetnika v tamošnji jetnišnici s samomorom, ker nista dobila poročil o volitvah. Izjavila sta, da ni za prestat, ako je kdo v Georgiji zaprt na volilni dan. A. J. Hammonds, eden jetnikov, se je skušal zadaviti z žepnim robcem in je postal nezavesten; Ernst George se je obesil na hladni pas na nek klin v stropu. Vendar oba nista dosegla svojega cilja. Moža, koja volitve tako zanimajo, sta v srednji starosti. —

Tajinstvena bolezen.

Valladolid, Špansko, 31. avgusta. 5 bolnic tukajšnje blaznice je umrlo za boleznijo, ki je zdravnikom čisto nepoznana. Piki strupenih žuželk so menda vzrok smrtnih slučajev. Vnanja znamenja so rdeče lise na obrazu in po vratu žrtv. V vsakem slučaju je nastala smrt že po preteku nekaj minut, ko so se pokazala prva znamenja bolezni.

Newyorški župan Gaynor na svojem domu.

Newyorškega župana Gaynorja, ki je bil, kakor že poročano, napaden na krovu parnika "Kaiser Wilhelm der Grosse", ko se je hotel odpeljati v Evropo, so prepeljali v ponedeljek iz bolnice v Hoboken, N. J. na njegov dom na Long Islandu. Bil je zelo slab, in ko je skušal iti nekaj časa peš, se je večkrat zgrudil na kolena. Tudi zelo težko glasno govori, in je težko. Kljub vsemu temu je dobre volje.

Lep policaj.

Peter Roth, stanujoč na števil. 35 Hudson Str. v New Yorku, N. Y., je dvakrat ustrelil na svojo ženo in jo nevarno ranil. Potem se je sam hotel usmrtiti. Star je 38, njegova žena 26 let. On je po poklicu policaj, najbrže pinkertonec ali kaj takega, ter je vedno potoval okoli in skrajno grdo postopal z štrajkujočimi delavci! — Zakonska sta živela v vednem prepiru.

\$2,300,000 stroškov vsled štrajka.

Nek uradnik Rapid Transit Co. v Philadelphiji, Pa. je izjavil pred nekaj dnevi, da ima družba poulične železnice škode \$2,300,000 vsled zadnjega štrajka. Stroški so narasli vsled vzdrževanja skabov, policajev, in ker so skabi goljufali in poneverjali. Primanjkljaj družbe znaša \$1,300,000, med tem, ko bi imela dobička \$1,000,000 če bi bolje plačevala svoje uslužbence, da bi jim ne bilo treba zaštrajkati.

Listnica uredništva.

Somišljenik v Ljubljani. Poročilo je moralo žal za to številko izostati, in to radi primanjkanja prostora. V prihodnji številki ga gotovo priobčimo, če se v tem času glede potrditve Iv. Hribarja županom kaj ne izpremeni. Zdravilo! —

NAROČNIKOM NAZNANJE.

Naročnike naprošamo, naj nam, ako se preselijo, naznanijo poleg novega naslova tudi starega, ker nam prihranijo s tem mnogo iskanja in nepotrebnega dela.

Uprava Glas Svobode.

NAZNANILO.

Sobratom društva Premogar št. 16, S. S. P. Z., kakor tudi drugim rojakom v Clinton in okolici naznanjam, da se je moral piknik, ki bi se moral vršiti 28. avgusta, preložiti. In to radi tega, ker je bil veselišni prostor oddan drugemu — iz katerega vzroka, dosejati ni znano. Sporočam torej, da bode piknik dne 4. septembra na drugem prostoru, in še enkrat vabim vse člane in rojake iz Clintona k obilni udeležbi.

V. Verhovnik, predsednik.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron.
za \$ 20.50	100 kron.
za \$ 41.00	200 kron.
za \$ 102.50	500 kron.
za \$ 204.50	1000 kron.
za \$1020.00	5000 kron.

Poštarina je všeta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. pošt. no hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam pošlajte je najprihodnejše do \$25.00 v gotovini v priporočeni ali registriranem pismu, večje zneske pa Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio

VOHUN. * * * * *

SPISAL J. F. COOPER.

(Nadaljevanje.)

Sedemindvajseto poglavje.

Bila je hišna gospodinja, ki se je pripravila z vojakom, stražečim Henrika.

"Ali hočete človeku ob njegovi smrtni uri odreči sveta tolažila?" "Veste kaj, dobra žena," je odvrnil vojak, "jaz ne maram napraviti svojega hrbta za cesto, po kateri pojde moj bližnjik v nebesa. Meni bi se dobra godila, če bi se ne držal svojih ukazov! Poprašajte spodaj pri poročniku Mazonu, potem pripelжете zaradi mene lahko vse črnosuknježe sem, kar jih premore Amerika."

"Pustite damo noter!" je ukazal major.

Korporal je salutiral in pustil gospodinjino vstopiti.

"Spodaj čaka duhovnik," je sporočila, "ki je prišel, da pripravi jetnika na zadnjo pot. Nadomestovati ima našega domačega gospoda, ki je odšel v hribe, na pogreb nekega —"

"Pripelжете ga gor!" je dejal Henrik v mrzličavi nestrpnosti. Potem pa je govoril potihem nekaj z Dunwoodom, nakar je leta pogledal na uro in se s faniko vred odstranil. Kar sta se bila pomenila s Henrikom, je bilo to, da je ta želel imeti duhovnika svojega veroizpovedanega, in mu je Dunwood obljubil, da mu pošlje enega iz vasi, mimo katere je imel priti na svojem potu k Harperju.

V vratih se je priklonil zdaj poročnik Mazon in pripeljal v sobo duhovnega gospoda. Cezar je stopal naprej, hišna gospodinja pa je sledila duhovniku, ki je bil videti zelo star mož. Bil je zelo visok in silno suh, kar ga je delalo morda še večjega. Obraz je imel ostre poteze, bil zelo shujšan in obenem resen in oduren. Na njegovem že od narave mračnem čelu menda nikdar ni odsevalo veselje, samo srd nad pregrehami človeštva je vladal na njem. Kosate, temne obrvi so podeljevale tudi očem, skrivajočim se za velikanskimi zelenimi očali, mrkega izraza.

Vsa prikazen je dihala fanatizem, nestrpljivost in asketično strogost.

Dolgi, tenki lasje, viseči mu po obeh straneh obraza, so precej zakrivali njegove antipatične poteze in nemalo jih je zastiral tudi veliki klobuk, kateri je bil globoko potisnjen dol na čelo. Njegova duhovniška obleka je bila iz oguljenega črnega sukna.

Stopil je počasi in slovesno v sobo, pokimal trdo z glavo in se v dojanstvenem molčanju poslužil stola, ki mu ga je prinesel zamorec. Gospod Hvarton je peljal zdaj Saro ven, teta Ivanka pa je velela:

"Cezar, prinesi prečastitemu kaj pokrepčila; gotovo ga je gospod po dolgi ježi potreben."

"Ne iščem svoje moči v posvetnih rečeh," je dejal duhovnik z votlim glasom, kakor bi govoril duh. "Trikrat sem ta dan v službi Gospodovi propovedoval in deloval, ne da bi bil oslabele. Ali pravimate, moja dolžnost je, skrbeti tudi za to slabotno zemeljsko posodo, kajti izrek pravi: Vsak delavec je vreden svojega plačila."

Pri tem je odprl svoje ogromne čeljusti in napravil krepek požirek žganja in ponujenega mu vrča, nakar je zadovoljno začemakal. Gospodična Petnova je prijazno menila zdaj:

"Upam, da prečastiti ni preveč utrujen in da se bo lahko posvetil —"

"Žena!" pa jo je pri tej priliki ostro zavrnil, "kdo me je videl kdaj omahovati? Ne sodi, da ne boš sojen, pravi sv. pismo."

"No, no," ga je izkušala potolažiti stara gospodična, "saj ne sodim: ne svojega bližnjika, ne potov božje previdnosti."

"Tako je prav. Ponižnost se spodobi tvojemu spolu in tvoji nizki stopnji. Ne povišuj se, ne postani prevzetna, da ne boš na veke pogubljen."

To brezobzirno duhovnikovo postopanje je pohlevno staro gospodično konečno užalilo in ni se mogla zdržati, da ne bi bila odvrnila:

"Moč je nad nami, ki nas podpira, da ne omagamo, ako jo v po-

nižnosti in odkritega srca prosimo pomoči."

Duhovnik jo je pogledal uničujoče in rekel:

"Ne vsakdo, kateri kriči po usmiljenju, je uslišan. Potov božje previdnosti mi vbogi zemljani ne moremo presojati. . . . Mnogo je poklicanih, malo je izvoljenih. Lažje je o ponižnosti govoriti kakor jo vršiti. Ali si tako ponižen, revni črv, da želiš proslaviti boga s svojim lastnim pogubljenjem? Ako ne — tedaj proč s teboj filistru in farizejko!"

Takšen blazen fanatizem je v Ameriki redek, in gospodična Petnova si ni mogla misliti drugače nego da njen gost ni pri zdravi pameti. Molče je šla iz sobe, ali Henrik je bil ogorčen nad takim neopravičenim napadom na pohlevno teto in je dal svojim občutkom krepkega izraza zdaj.

"Povem Vam gospod," je vzkliknil, ko so se zaprla vrata za teto, "da si morem jaz pod služabnikom Gospodovim predstavljati samo pravega kristjana . . . takega namreč, ki v zavesti lastne nepopolnosti zna priznati tudi slabost drugih. Vi pa ste izvrstno damo žalili po nepotrebnem in reči Vam moram, da me vrlo malo mika združiti svoje molitve z molitvami tako nestrpnega duhovnika kakor ste Vi!"

Duhovnik je sedel popolnoma mirno na svojem stolu, njegove oči so gledale z zaničljivim sočlajem v vrata, za katerimi je bila izginila dama, in zmenil se ni najmanj ne za Henrikova očitanja. Izpregovoril pa je tretji glas:

"Ob taki pridigi bi marsikatera ženska dobila krče. Vsekakor je pa tukaj izpolnila svoj namen."

"Kdo je tu?" je osupnjen vzkliknil Henrik in se oziral po sobi, išoč govornika.

"Jaz sem, stotnik Hvarton," je rekel Harvey Breza in snel zelena očala, razkrivši s tem svoje oči, ki so zdaj smehljaje pomežikavale izpod ponarejenih obrvi.

"Bog v nebesih, Harvey!" je ostrmel Henrik.

"Tiho!" ga je plaho posvaril krošnjar in previdno se ozri, je nadaljeval: "V tem imenu leže večala, in imel bi malo upanja, da zopet uide, ako me zdaj-le prime. Korak, ki ga tvegam tu, je za-me smrtonosen. A ne bi mogel mirno spati in vedeti, da mora umreti nedolžen človek, kadar ga morem rešiti!"

"Ne, ne," je vzkliknil Henrik, ginjen od krošnjarjeve velikodušnosti. "Ne morem sprejeti tega. Ako je nevarnost, ki Vam preti, tako strašna, potem pojdite, kakor ste prišli, in me prepustite moji usodi. Dunwood je ravno na poti, da posreduje za-me, in če se mu posreči, da dobi tekom te noči Harperja, potem je moja rešitev gotova."

"Harper?" je ponavljal krošnjar in zakrillil z rokami po zraku. "Kaj veste o Harperju? In zakaj mislite, da bi Vam on mogel pomagati?"

"Imam njegovo obljubo; saj se spominjate, da sva se srečala na Kobiljeku? Takrat mi je, ne da sem ga naprosil, obljubil svojo pomoč, če bi jo katerikrat potreboval."

"Da, da . . . ali povejte: gali poznate? to se pravi: ali mislite, da ima oblast v to? In kaj Vas podkreplja v zaupanju, da se spomni svoje besede?"

"Ako je kdaj kak obraz nosil pečat resnice, poštenosti in ljude milja, je to njegov," je rekel Henrik. "Vrhu tega ima Dunwood mogočih prijateljev v puntarski armadi, in bolje je, da počakam tu na svojo usodo, kakor da Vas izpostavljam gotovi smrti, ako Vas razkrinkajo."

"Stotnik Hvarton," je rekel krošnjar s slovesnim glasom, "če Vas jaz pustim na cedilu, Vas vse pusti na cedilu! Ne Harper ne Dunwood Vas ne moreta rešiti, ako mi zdaj nemudoma ne sledite. Srečal sem davi Cezarja in napravil s njim načrt, ki Vas lahko reši. Če ga zavrnete, ste izgubljeni, in povem Vam še enkrat, nobena moč na svetu — poslušajte me dobro! — niti Washington sam ni v stanju rešiti Vas!"

"Hočem Vam verjeti in Vas slušati," je rekel zdaj stotnik, pre-

magan od velike resnobe krošnjarjevih besed.

Krošnjar mu je pomignil, naj molči, šel k durim, jih odprl in rekel z istim maziljenim obrazom, s katerim je bil prišel, straži:

"Prijatelj, ne pustite nikogar tu noter; hočemo moliti in moramo biti nemotljeni."

"Ukazano mi je, da ne smem nikomur jetnikove rodbine zabraniti vstopa," je černo dejal vojak. "Če pa hočete biti sami, zakaj ne zatrznete zapaha?"

Krošnjar je ubogal ta migljaj in je zapahnil vrata.

"Zdaj pa le hitro. Tukaj je črna krinka za Vaš zali obraz." Pri teh besedah je izvelkel iz žepa per gamenasto masko in jo nateknil Henrik. "Zamenjati morate vlogo s Cezarjem."

"Obraz ne od zamorec!" je menil zamorec razžaljeno, ko je ogledaval svojega prebarvanega mladega gospoda.

"Le počakaj, Cezar, mu je rekel krošnjar, "da natakne mo draste lase."

"Zdaj še bolj malo dobro!" je zamrmral nezadovoljni Afrikanec. "Zdaj kakor črna ovca! Jak nikdar videl takšen žnabelj — ima žnabelj debel ko klobasa!"

Črna krinka, ki si jo je bil prikrbel krošnjar z velikim trudom, je podajala precej veren snimek zamorskega obraza in tudi kodrasti lasje so bili narejeni čisto naravno.

"Edin človek je v amerikanski armadi, ki bi Vas mogel spoznati zdaj, stotnik," je rekel nato Breza, z zadovoljstvom ogledujoč svoje delo. "In tega ravno zdaj ni tukaj."

"Kdo je to?"

"Mož, ki Vas je vjel, bi zavohal Vašo belo kožo za najdebelejšo krinko. A hitro, menjajta zdaj obleke. Tako . . . zdaj nateknite še suknjo. Pri moji veri, imenitno izgledate! In tukaj, Cezar, pokrij svoje črne kodre s to-le lasuljo in le pazi, da ne pokažeš svojega obraza! Najbolje je, da gledaš skozi okno, kedar se odpru vrata, in da mi na nobeden način ne zineš katere, sicer nas izda tvoj glas!"

Zamorec se je molče usedel k oknu. Zdaj so bile vse priprave končane, krošnjar je odprl vrata in rekel straži:

"Dajte poklicati gospodinjino. A naj pride sama; jetnik je zatopljen zdaj v svojo pobožnost, in ne pustim, da bi ga motil kdo."

Cezar je tiščal povešeni obraz v sklenjene roke: Ko je vrgel vojak v sobo pogled, je mislil, da njegov jetnik molči . . .

Postrežljiva gospodinja je kmalu pritekla in krošnjar, ki je bil stopil ven na hodnik, jo je tako-le nagovoril:

"Sestra, ali imate v hiši sveto knjigo: "Krščanskega hudodelca zadnji trenutki", ali "Misli o večnosti za tiste, ki umro nenaravne smrti"?"

"Nisem še nikoli slišala o taki knjigi!" je dejala starka.

"Že mogoče; gotovo je veliko knjig, o katerih niste slišali nikoli. Nemogoče je, da bi se ta ubogi grešnik preselil v rajski mir brez tolažila teh svetih bukvic. Brati eno uro v tem zakladu je več vredno kakor vse pridige, ki jih je slišal človek v svojem življenju."

"O moj Bog, kakšna dragocnost morajo biti te bukvice. Oh, ko bi jih imela!"

"Prav govoriš, žena; to je knjiga, ki bi morala biti v rokah slehernega kristjana, posebno pa takega, ki umrje na vislicah. — Dajte temu zamorecu konja; naj me spremi k mojemu bratu, on ima to knjigo, in lahko jo prinese še ob pravem času v bogemu obtožencu tukaj."

Gospodinja je tekla izpolnit nemudoma duhovnikovo željo, in zaročniki so bili zopet sami.

Dalje prihodnjč.

NA PRODAJ.

Dve dobro urejeni hiši, v bližini mesta z 17.000 prebivalci, in v bližini dveh tovarn, sta na prodaj.

Ena hiša ima štiri sobe z vso opremo, druga 9 sob, veliko klet in je pripravna za vsako trgovino. Obe hiši sta oddaljena samo 5 minut od kolodvora B. & O. R. R. in Pa. R. R.

Lepla prilika za vsakega Slovenca ali Hrvat.

Za jokanila se obrnite na lastnika Jokob Bosick, East Cambridge, Ohio.

RAZNE NOVICE.

Pobegli cerkveni svetnik.

Iz Mt. Pleasant, Pa., jo je pobrisal W. A. Pyne, ugleden trgovec, nedeljskošolski učitelj in blagajnik tamošnje luteranske cerkvene občine. Pred nekaj dnevi mu je vročilo žensko družtvo \$600.00 da jih naloži v banko, a za božjo čast vneta mož si je dolarčke prilastil in se na tihem poslovil.

Zaprte tovarne.

Boston, Mass. 24. avgusta. Na milijone vreten v bombaževih tkalnicah bode počivalo zadnje dni avgusta in prvo polovico septembra. Tkalnice v Novi Angliji, v katerih je nastavljenih okoli 50.000 delavcev, bodo v nadalje obratovala z manjšim številom delavcev, in temu vzhledu bodo sledile tudi druge korporacije. V južnih državah bode počivalo septembra meseca več kakor 3.000.000 vreten.

Lawrence, Mass. 24. avg. — Everett Cotton Mills so zaprte in se bode začelo v njih delo spet 6. septembra. Kakih 1200 delavcev bode ta čas brez zaslužka. Mnogo drugih tovarn počiva.

NICARAGUA.

New Orleans, La. 24. avgusta. Managua je padla. Uporniki so vendar dosegli svoj cilj in zavzeli glavno mesto Nicarague. Predsednik Madriz ni pobegnil, ostal je do zadnjega v mestu. Joze Dolore Estrada je objavil proklamacijo, v kateri oklicuje svojega brata generala Ivan J. Estrada predsednikom zopet združene republike Nicarague. Revolucijonarji prihajajo v Managua.

Bluefields, Nicaragua, 24. avg. General Estrada je brzojavil državnemu tajniku Knoxu v Washington in izjavil, da bode maščeval smrt ameriških državljanznov Cannona in Groce. General Chamorro je, kot zastopnik generala Estrada, provizorični predsednik republike.

San Juan del Sur, 22. avgusta. Predsednik Madriz, dr. Irias in generali Ortiz, Toledo, Valdes, Chavarria, Chavez in Perdom, in drugi Madrizovi glavni svetovalci so odpluli na pacifiškem pošt-nem parniku "San Joze" z Corinta v Amapala, Honduras. Pred nekaj dnevi je zadobilo prostost 600 političnih jetnikov v Managua in 100 na otoku Cardon.

Žena (možu, ki pride pozno ponoči domov): Oh, kako pozno prideš domov; ura bide že eno. — Mož: Draga moja, manj kakor eno vendar ne more biti.

Vsak slovenski delavec mora čitati svoje glasilo t. j. "Glas Svobode!"

IŠČEMO

Alojza Bahovec, doma iz Save pri Litiji. Star je 39 let in srednji velikosti. Pred 8 leti se je nahajal v Lozerni co. in potem je odpotoval v staro domovino, od koder se je vrnil v Ameriko. Sedaj je nekje v Roslyn, Wash. Prosimo rojake, ki bi mogoče vedeli zanj, naj nas obvestijo, ali se nam naj iskani sam javi. Upravištvu Glas Svobode, 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.

POZOR SLOVENC!

80 akrov ravnine ob železnici, gozd, kateri plača čisto zemljo, najfinejša zemlja, vedno suha, 1 miljo oddaljena od mesta, zraven najfinejše kmetije, aker 18 dolarjev. 8 dolarjev je treba plačati takoj, drugo kadar se hoče z 6% obresti.

F. Gram Realty Co.
Naylor, Mo.

SLOVENC! POSEČAJTE "Little Bohemio"

kjer se toči izborna importirano pilsensko, Aacheuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Piva vina in smodke.

Za obilen poset se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

SLOVENSKO NARODNO SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO V RAVENSDALE, WASHINGTON

VSTANOVLJENO

25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI CDBOR:

Predsednik: JOSIP KOŽUH, Taylor, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: MIKE DERNOVŠEK, Ravensdale, Wash.

Zapisnikar: ANDREJ GORJUP, Ravensdale, Wash.

POROTNI ODBOR:

RUDOLF PEČNIK

JOHN MAHKOVEC

FRANK PUSTOSLEMŠEK.

Društvena seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgetown pri Frank Marcus v prvem nadstropju.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svete, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojem domu:
od 8.—10. ure predpoldne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Kašparjeva Državna Banka,

vokal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$3,000,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagu. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkatne in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

OTTO HORACEK

Diamanti, ure, stenske ure in zlatnina

1843 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Dajemo posebno pozornost pri popravljanju ur in druge zlatnine.

Izdelujoči zlatninar.

OČI pregledamo zastoj.

Najboljša gostilna

na Blue Island Ave. v Chicagu
je J. F. Bolek-ova, kjer se toči
izborna Schiltz pivo in fina
vina. Domača in cenena kuhinja.

Kosilo s kozarcem piva, vina
ali kake druge pijače 20c.
Večerja s pijačo samo 15c.
Slovenci, pridite in se prepričajte, da je ta gostilna izborna

JOE F. BOLEK
1870 Blue Island Avenue
vokal 19. ul.

Gostilna "Slovenski Dom"

na

2236 So. Wood ceste

to je med Blue Island ulico in 22. Mladšč & Krampats.

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon Canal 1439.

ITALIJU

ADRIATIC

po staroj i najsigurnijoj

CUNARD LINIJI

POSTAVLJENA 1840 GOD

Ogrska-Amerikanska usluga

Od New Yorka do Fiume preko
Gibraltara, Genove, Napolisa
i Trieste

Novo Moderni utvrđjeni Šifovi
CARPATHIA, - 13,600 TONS
PANNONIA, - 10,000 TONS
ULTONIA, - 10,400 TONS

* Jedne Close Cabina \$60 (dolara) do Naplesa
\$65.00 (dolara) do Trieste i Fiume

CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.

S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.

CHICAGO

ili kod svakog obližnjeg agenta.

Irgovina s novodobnim obuvalma

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuhval najnovije kako-
vosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.
Druga vrata od Kašparjeve Bank

Slovenska Svobod misel Podp. Zveza

USTANOV.

1908

INKORPORIRANA

1909

Chicago,
Illinois.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
MATH GAISHEK, podpredsednik, Box 227 Nokomis, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO, (predsednik), 11222 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERSČAJ, 1504 S. 57th St., Chicago, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
ANTON DULLER, 238 — 136 St., Chicago, Ill.
JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
IVAN GESHELL, 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, 11316 Fulton Ave., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 1800 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill. Denarne pošiljatve pa na Ivan Kalan, 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je Glas Svobode. Seja vsako zadnjo sredo v mesecu

IZ GLAVNEGA URADA S. S. P. ZVEZE.

Cenjena družba S. S. P. Zveze!

Ker je drugo glavno zborovanje pred durni, pozivljamo cenj. uradnike vseh podrejenih društev, da mi naznanijo imena izvoljenih delegatov, in to kakor hitro mogoče. Dosedaj jih imam naznanjenih 9. Imena delegatov moram naznaniti v glasilu, in to čim prej, da bodo imela tudi ona družava, ki ne pošljejo delegata, priložnost, koga drugega pooblastiti. Vsak delegat naj prinese s seboj pooblastilo, ker prihrani s tem mnogo dela v glavnemu uradu. Nekoliko pooblastil je že odposlanih in jih vročim pooblaščenecem na konvenciji.

Cenjena družba! Ako hočemo olajšati delo uradnikom in delegatom, se moramo potruditi in sestavljati točko za točko po svojem najboljšem spoznanju. Delegatje naj se za konvencijo dobro pripravijo, da bode delo olajšano in da izvršimo v 6 dneh težko nalogo. Bratje delegati! Naša sveta dolžnost je, da si podamo roke in da delujemo zvesto za dobrobit naših članov. Svetoval bi cenj.

bratskim društvom, da bi se na prihodnji konvenciji naložili poseben sklad (fond), na vsakega člana \$1. Ta fond naj bi bil na razpolago in v uporabo samo za slučaje večje katastrofe, ali kake epidemije. Vsestransko moramo paziti in delovati na to, da bo Zveza rasla tako glede članov, kakor blagajne; za to je treba poštenosti. Delujmo skupno, kakor nam veleva vest, vest poštenjaka, v korist in blagor vseh članov in članic, ki smo izročeni v varnost S. S. P. Z. in v razvoj in prociit Zveze same.

One člani, ki so večji v pisanju, in se zanimajo za našo vrlo Zvezo, naprošam, naj se oglašijo v glasilu Zveze, Glasu Svobode, in naj naznanijo svoje mnenje. To bi bilo jako koristno, da bi se pred konvencijo pretehtovala kaka važna vprašanja. Predali našega glasila so za take dopise vedno odprti.

Končno najiskrenejše pozdravljam vse brate in sestre, in kličem vsem skupaj bratski Nazdar!
Jos. Ivanšek, gl. tajnik.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Št. 1 v Chicago, Ill.: M. V. Konda, preds., 1518 W. 20. st.; Ivan Marentič, taj., 1411 Clarence ave. Oak Park, Ill.; Josip Ivanšek, blag., 1517 S. 43. ave. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 2 v Claridge, Pa.: Ivan Blakar, preds., Box 68; Ivan Batič, taj., Box 487; Lovrene Sturm, blag., Box 434. — Seje 2. nedeljo v mesecu.

Št. 3 v Depue, Ill.: Franc Grošel, preds.; Dan Badovina, taj.; A. Kuhar, blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 4 v Black Diamond, Wash.: Jos. Plavec, preds., Bx 644; Math Pečnik, taj., Box 4; A. Slapnik, blag., Box 630. — Seja 1. nedeljo v mesecu v prostorih br. A. Slapnika.

Št. 5 v Darragh, Pa.: Matija Kie, preds., Box 96; Jos. Hauptman, taj. in blag., Box 140. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 6 v Winterquarters, Utah: Peter Mede, preds.; M. Krstnik, taj., Box 44; Ivan Mlakar, blag., Box 11. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 7 v Arona, Pa.: Vin. Huter, pred.; Mih. Rajer, taj., Box 117; Andrej Štih, blag. Box 81. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 8 v McGuire, Colo.: Jakob Frelih, preds.; Frank Bregač, taj. Box 4; Jakob Hribar, blag., Box 72. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 9 v Leadville, Colo.: Anton Goršič, preds., A. V. S. Co.; Fran Jelenc, taj., Box 972; Josip Lanič, blag., Box 972. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 10 v Moon Run, Pa.: Franc Butija, preds., Box 271; Ivan Arhar, taj., Box 264; Franc Čuk, blag., Box 41. — Seja 1. nedeljo v mesecu, v Union dvorani ob 9. uri popoldan.

Št. 11 v Staunton, Ill.: Ivan

982 East 67th Str.; Valentin Kandoni, blag., 6305 Glass Ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu, v Knavsovi mali dvorani.

Št. 21 v Naylor, Mo.: Ivan Zimmerman, preds.; Franc Levar, taj., Box 123; Valentin Dobnikar, blag., Box 46. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 22 v Indianapolis, Ind.: Josip Pušnar, preds., 725 N. Warman ave.; Franc Hruban, taj., 721 Ketchman st.; Louis Bučar, blag., 711 N. Warman ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu, ob 2 uri popoldne v g. Pesefat dvorani na 717 N. Warman ave.

Št. 24 v Milwaukee, Wisc.: A. Bergant, preds., 257 — 1st ave.; Ferd. Glojek, taj., 477 Virginia st.; Franc Matjaš, blag., 195 Reed st. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 25 v Reading, Pa.: Peter Kočvar, preds., 143 N. River st.; Franc Košmerl, taj., 430 Tulpehorken st.; Ivan Košmerl, blag., 430 Tulpehorken st. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 26 v Collinwood, O.: Ivan Potočar, preds., 5624 Elsinor st.; Ivan Aljančič, taj., 6321 Arcade st.; Jos. Kunčič, blag. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 27 v Forest City, Pa.: Jakob Trček, preds., Box 406; Fran Leben, taj., Box 419; Ivan Šume, blag., Box 233. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 28 v Madison, Ill.: Anton Pleše, preds., Box 14; Emil Tofant, tajnik, Box 183. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 29 v Taylor, Wash.: Mihael Škerbine, preds., Box 7; Rudolf Gradisnik, taj., Box 48; Ignac Pugel, blag., Box 7. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 30 v Bishop, Pa.: Ivan Muzgelj, preds., Box 8; Paul Osebek, taj., Box 14; Andrej Renko, blag., Box 13. Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 31 v Farmington, W. Va.: Jos. Juraich, preds., Box 21; Ivan Kubin, taj., Box 218; Ivan Koren, blag., Box 14. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 32 v Wenona, Ill.: Anton Žitnik, preds., Box 245; Anton Germ, taj., Box 93; Alojz Jaklič, blaj., Box 95. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 33 v Livingston, Ill.: Matija Gorene, preds., Box 132; Karol Izlakar, taj., Box 152; Albert Švajger, blag., Box 148. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu, v g. Černe in Zajec dvorani.

Št. 34 v Oregon, City, Oregon: Josip Zorman, preds., Box 244; Math Škof, taj., 131 — 18 & Main st.; Fran Sajovic, blag., 131 — 18 & Main st. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 35 v Franklin, Kans.: Alois Korošec, preds., P. O. Girard, R. No. 4; Ivan Zager, taj., R. No. 4; Girard, Box 89, Crawford, Kans.; Anton Šraj, blag., P. O. Franklin, Box 3, Crawford, Kan. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 36 v Springfield, Ill.: Martin Pekol, preds., 715 N. 14. st.; Alojz Pekol, taj., 1201 S. 17. st.; Josip Grobelnik, blag., 1031 So. 15. st. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 37 v Sovber, Pa.: Ivan Umek, preds.; Martin Škoda, taj., Box 82; Ivan Grošel, blag., Box 277. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 38 v Jenny Lind, Ark: Martin Fabijan, preds., R. F. D. No. 3, Forth Smith, Ark.; John Speilič, taj., R. F. D. No. 3, Box 139, Ft. Smith, Ark.; Anton Aubel, blaj., R. F. D. No. 3, Forth Smith, Ark. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 39 v Aguilar, Colo.: Franc Pozrl, preds., Box 203; Matija Lukežič, taj., Box 15, Broadhead; Josip Morgl, blag., Box 47. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 40 v Salida, Colo.: N. Predovič, preds., Box 565; L. Novičič, taj., Box 260; Math Mautz, blag., Box 641. — Seja dne 17. v mesecu.

Št. 41 v Ambridge, Pa.: Franc Tomazič, preds., Box 141; Fred. Ogulin, taj., Box 70 Ambridge, Pa.; Andrej Unetič, blag., Box 263, Ambridge, Pa. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 42 v Red Lodge, Mont.: Anton Božič, preds., Box 32; Anton Kanelarič, taj., Box 32; Dragotin Grenko, blag., Box 32. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 43 v High Bridge, Iowa: Andrej Pelko, preds., P. O. Madrid, Iowa, Ivan Razpotnik, taj., R. F. D. No. 2, Madrid, Ia.; Martin Sapan, blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 44 v Virden, Ill.: Matvž Stermec, preds., Box 340, Virden, Ill.; Ivan Deželak, taj., Box 41, Girard, Ill.; Anton Stopar, blag., Box 231, Virden, Ill. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 45 v Baltic, Mich.: Karol Stopar, preds., Box 147, Baltic, Mich.; Leo Navoda, taj., Box 155, Baltic; Franc Osolin, blag., Box 155. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 46 v San Francisco, Calif.: Frank Skubic, preds., 591 Vermont, St.; Anton Serjak, taj. in blag., 2314 — 24th St. — Seja 2. sredo v mesecu ob 8. uri večer na 816 Hampshire st.

Št. 47 v Chicago, Ill.: Antonija Lesar, predsednica, 2727 S. 42nd St.; Antonija Ivanšek, tajnica, 1517 S. 43rd Ave.; Marija Marentič, blagajnica, 4508 Ellis Ave.; vse v Chicago, Ill. — Seja se vrši drugo nedeljo v mesecu.

Št. 48 v Breezy Hill, Kans.: Štefan Dudaš, preds., F. F. D. No. 2, Box 109, Mulberry, Kans.; Martin Očko, taj., R. F. D. No. 2, Box 109, Mulberry, Kans.; Franc Šetine, blag., R. F. D. No. 2, Box 100, Mulberry, Kans. — Seja 1. nedeljo v mesecu ob 9 uri zjutraj.

Št. 49 v Winterquarters, Utah: Antonija Orach, predsednica, P. O. Box 71; Frančiška Peček, tajnica, P. O. Box 106; Marija Škrinar, blagajnica, P. O. Box 42. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 50 v Milwaukee, Wis.: Ana Bergant, predsednica, 257 — 1st ave.; Lima Bastel, tajnica, 562 Mineral Str.; Marija Oevrik, blagajnica, 140 Clinton St. — Meščena seja se vrši 1. nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldan v Bergantovi dvorani.

Št. 51 v Ravensdale, Wash.: Paul Koss, preds., Box 10; Franc Maurič, taj., Box 1; Ivan Arko, blag., Box 30. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 52 v Bowie, Colo.: Anton Majnik, preds., Box 106, Somerset, Colo.; Rudolf Zohar, tajnik, Box 131, Somerset, Colo.; Kajetan Ernožnik, blag., Box 155, Somerset, Colo. — Seja 2. nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne.

Št. 53 v La Salle, Ill.: Valentin Potisek, preds., 1237 — 1st St.; Matevž Hren, taj., 1026 Canal st.; Martin Požeznik, blag., 28 Laharpe st. — Seja 1. nedeljo v mesecu ob 9. uri popoldne v dvorani br. V. Potiska.

Št. 54 v Ely, Minn.: Martin Grahek, preds., Box 478; Ivan Kadel, taj., Box 391; Ivan Tekavec, blag., Box 391. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 55 v Broughton, Pa.: Ivan Reven, preds., Box 51; Blaž Godce, taj., Box 235; Ivan Žitnik, blag., Box 186. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 56 v Rock Springs, Wyo.: Anton Novak, I. preds., Box 253; Math Batič, taj., Box 299; Franc Burnik, blag., Box 563. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 57 v Barton, Ohio: Franc Leustek, preds.; Alojz Barnett, taj., Box 30; Franc Coran, blag., Box 50. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 58 v Greenland, Mich.: Josip Pintar, preds., Peter Geshell, taj., Box 111; Jakob Brula, blag., Box 350. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 59 v Conemaugh, Pa.: Franc Perko, preds.; Ignac Travnik, taj., Box 275; F. Perko, blag., Box 101. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 60 v Pueblo, Colo.: Martin Kočvar, pred., 1219 Eiler ave.; Anton Stražisar, taj., 1317 E. Abriendo ave.; Geo. Zakrajšek, blag., 117 E. Northern ave. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 61 v Barborton, Ohio: Anton Sigmund, preds., 176 Centre st.; Rudolf Puželj, taj., 525 Van st.; Tomaž Pavlič, blag., 614 N. Cornet st. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 62 v Lorain, Ohio: Jurij Petkovšek, preds., 1605 E. 29. st.; Frank Zihlerl, taj., E. 29. St.; Ivan Zallar, blag., 1708 E. 28. St. Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 63 v Sheboygan, Wis.: Josip Možina, preds., 412 New York ave.; Jos. Malar, taj., 720 George ave.; Franc Barbuč, blag., 827 New Jersey ave. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 64 v St. Michael, Pa.: Nick Zvonarič, preds., Box 122; Jakob Repar, taj., Box 131; Ivan Štrifot, blag., Box 46. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 65 Onnalinda, Pa.: Ivan Zalar, blag., Box 2; Gašpar Zorc, taj., Box 4; Josip Švelc, blag., Box 4. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 66 v Virden, Ill.: Matvž Stermec, preds., Box 340, Virden, Ill.; Ivan Deželak, taj., Box 41, Girard, Ill.; Anton Stopar, blag., Box 231, Virden, Ill. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

GLAS SVOBODE CO.

1518 West 20th St. Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvu, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Prikrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

EDINA VINARNA

ki toči najboljša kalifornijska in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite galon vina, ali več, tedaj vam ga prišljemo na dom — brezplačno!

Naše vino je izvrstno in kdor ga je pil, trdi, da ni še nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard 1903 Blue Island Ave.

Telefon Canal 842.

ŽE VEČ KOT 10 LETNO UREDOVANJE

kot glavni zdravnik in ravnatelj

NA SLOVENSKEM ZDRAVIŠČU V NEW YORKU

Vam je dosti dokaz, da je naš slavniti svetovani

DR. J. E. THOMPSON

NAJBOLŠI ZDRAVNIK. In ima popolno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni. — Že dosti velika nesreča za vsakega je, ako ga napadne bolezen, a še večji siromak je oni, kateri zaupa svojo bolezen v zdravljenje neizkušnemu zdravniku.

NI JE SPOLNE MOŽKE-ALI ŽENSKÉ BOLEZNI

kateri Dr. J. E. Thompson bi se ne upal v najkrajšem času popolnoma ozdraviti, on vam jamči za hitro in popolno uspešno zdravljenje sledečih bolezni:

Posledice onanije, triper, čankir sifilis, impotenco, polucijo ali gubitek moškega životnega soka; revmatizem. Vse kronične bolezni želodca, srca, glave, grla, vseh, ledic, pljuč, prs. mehurja; kilo ali bruh; Vse spolne bolezni na notranji ženskih ustrojih; neredno mesečno čiščenje; helitok, padanje maternice, neplodivost; Vse kožne bolezni; srbečino, lišaje, uši na spolnih delih, i. t. d.

ZDRAVLJENJE VSEH BOLEZNIJ OSTANE STROGO TAJNO

ZATORAJ ROJAKI! ako ste bolni ter želite v kratkem popolnoma ozdraviti, natanko in brez prikrivanja ali sramovanja opišite svojo bolezen v materinem slovenskem jeziku ter v pismu natanko naznanite, kako je bolezen nastopila, koliko časa traja, in vse druge podrobnosti ter pisma naslavlajte edino le na sledeči naslov:

SLOVENSKO ZDRAVIŠČE

DR. J. E. THOMPSON

342 W. 27th ST.,

NEW YORK, N. Y.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

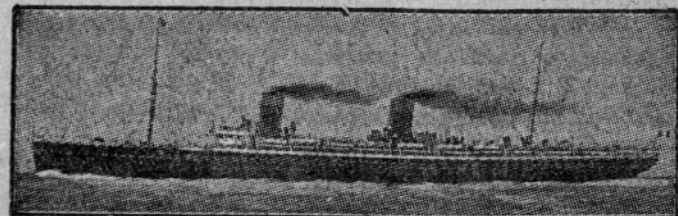
CHICAGO ILL.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP

La Savoie 22.000 HP | La Touraine 20.000 HP

Chicago, nov parnik 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Pristanišče 57 North River v zaožje 15th St., New York City

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,

na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodni miselniki list za slovenski
narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto \$2.00
za pol leta \$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto \$2.50
za pol leta \$1.25

NASLOV ZA DOPISNE IN POSILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.

1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

Nasprotnikovo sikanje pokaže
le njegov pravi značaj. Sovražno
zaganjanje in zavijanje resnice
gotovo ni častno, in je navaden
izbruh zagrizenega sovraštva. E-
dini živali, ki sikata, kadar sta
razjarjeni, sta gos in strupena ka-
ča. Prva sika, ker nima pameti,
druga vsled prirojene hudobno-
sti. — So pa tudi ljudje, ki te ži-
vali posnemajo in ti so gosje vr-
ste. Pomankanje pameti je, kar
jih privede do takega postopanja.
Rodi jih inkvizicijska nrav in pri-
tiskati hočejo na druge, iz nava-
de in hrepčenja po nadvladi. O-
ni, ki sikajo, z namenom postaviti
svojega bližnjega v napačno luč,
se nikdar ne spreobrnejo. Niti ne
morejo mirovati, ker imajo poleg
gosje pameti kačjo naravo, njho-
vo počenjanje in sikanje pa je
podobno neumnemu psu, ki laja
v luno.

Bivšega predsednika U. M. W.
of A. John Mitchella, namerava-
jo republikanci, kakor posnema-
mo iz raznega časopisa, v Em-
pire State to je v newyorški dr-
žavi, nemanirati za guvernerja.
Kam je prišla slavna stara stranka,
je razvidno iz tega, ko mora
izbrati može za urade iz od njih
takoimenovane srede konspirator-
jev. Se li "stara solnce se obrača
ali ne?" Stara tetka je začela o-
bračati svoj plašč po vetru, kar je
pokazala z nameravano nominaci-
jo John Mitchella guvernerja.
Vsekakor bo to, ako bo John iza-
bran, stopnja napredka in gorka
zaupanja možem, ki onečasajo gu-
vernerske stole po raznih drža-
vah. —

Revolucionarni socialisti hočejo
skočiti od tal na vrhunec z enim
samim skokom. To je seveda ne-
mogoče, toda dopovedati si ne da-
do. Praktični socialisti gledajo v
prvi vrsti za trajen temelj in se
potem z težkim delom in trudom
povzpenjajo od stopinje do stopi-
nje navzgor, gledajo pri tem, da
so vse stopnje, čez katere kora-
kajo, trdne, in tako do vrhunca.
Res je, tako delovanje je počas-
no, toda vstrajno in močno, in a-
ko takemu propagandariju nihče
lestve ne spodmakne, kar se če-
stokrat rado dogaja in sicer iz
lastnih vrst, tudi ni nobene ne-
varnosti, da bi padel, medtem, ko
revolucionarji drviyo nepremišlje-
no naprej, hoteč doseči nemogoče.

Hvaležnost je ena onih čedno-
sti, katerih današnji svet noče več
pripoznati. Dobilo se pa ljudje,
ki so vrhu tega nehvaležni in te
za dobrote, katere si jim skazal,
okoli grdijo in črnijo. Ogibaj se
takih, in ne imej z njimi nikake-
ga stika, da se ne boš kesal. Kar
je učinil komu drugemu kaj hu-
dega, hoče tudi tebi, čim se mu
nudi prilika. —

Hvaležnost poznaajo in pripo-
znavaajo reveži. Reveži so tudi ra-
dodarni. Kdo najraje pomaga re-
vežu? Revež sam. Najrevnejši de-
lavci imajo odprto roko in sree,
in radi pomagajo svojemu bližnje-
mu. Toda oni, katere je spravil
uhob delavce do premoženja in
blagostanja, k večjemu pravijo:
"res je hudo!" ne dajo pa nič...

Najbolj hudoben človek je oni,
ki te nečesa po krivem obdolži —
mogoče prav zato, ker si mu bil
naklonjen in dober. Ljudje, ki bi
ti bili prijazno naklonjeni, so
dandanes redka prikazen. Če do-
biš takega redkega človeka, ga
spoštuj, ker je res — človek.

Glas Svobode stane \$2.00 na leto.
Svobode" je \$2.00 (dva dolarja).

LE INDUSTRIJELNA ENAKOPRAVNOST BO ODPRAVILA U- BOŽTVO.

Mnogo je trezno mislečih ljudi,
ki se vkvvarjajo z vprašanjem, ka-
ko odpraviti ubožstvo. Vendar de-
lajo ti napako v tem, ko iščejo zlo
ubožstva v ubožtvu samem, in ga
poleg tega obsojajo. Pravih vzro-
kov ubožstva moramo iskati v da-
našnji človeški družbi, ki je tako
sistematično krivično sestavljena,
da vodi na eni strani posameznike
do velikanskega bogastva, na
drugi strani pa široko maso do
groznega ubožstva.

Kapitalisti pravijo, da je iskati
vzrok ubožstva v pijančevanju.
Toda, delati pijačo odgovorno, je
nesmisel.

Strokovno organizirano delav-
stvo ne veruje, da bi imela od-
prava pijače kak vseh pri od-
pravi ubožstva. Tega se zavedajo,
ker uvidevajo, da je treba pri
najdbi vzroka poseči globlje. —
Na tisoče in tisoče je žen v raznih
večjih mestih, katerih življenje je
nepretrgan boj za obstanek. To so
žene, katerih edini up v živ-
ljenju je delo in spanje. Ubožne
so, ne zato, ker pijejo, ampak za-
to, ker nimajo denarja in ker de-
lajo pod zistemom brezsrčnih pro-
izvajalcev. Pijača nima pri zati-
ranju mas ničesar opraviti, ker le
zatiranje pahne na tisoče industri-
jelnih delavcev v vrste brezposel-
nih. Pijača nima ničesar iskati z
malimi otroci v nedolžnih letih,
katere se ubija moralno, telesno
in duševno v velikih amerikan-
skih tvornicah. Nima ničesar o-
praviti z vzdrževanjem takoime-
novanih "sweatshop" ali igral-
skimi hišami. Ni pijača, ki pahne
na tisoče mladih žensk v sramoto,
ampak razmere, ki vzdržujejo to
moderno industrijo, ter narav-
nost nesramno nizka plača, ki jim
zabranjuje pošteno in dostojno
življenje. Resnica, katere ne mo-
re nikdo ovreči, je, ako rečemo,
da je na stotisoče dobrih in do-
stojnih delavcev, ki strašno trpe
samo vsled tega, ker so revni. Pe-
če in grize jih to spoznanje, in ta-
ko čimdalje bolj padajo. Le rev-
ščina in obup goni do pijače; če
bi imeli sedaj zatirani in tlačeni
delavci enakopravnost in vred-
nost z drugimi, bi bili še boljši
državljeni, kakor so danes oni
"dobri", in pojave pijančevanja
ne bi bilo opaziti v njihovih vr-
stah.

Bodimo pravični in razmotri-
vajmo to vprašanje bolj natanč-
no, in če moramo tudi biti pri-
pravljeni na mogoče kak nepri-
jeten zaključek. Izplačalo se nam
bo, ako zavzememo obširnejši
vpogled, samo ako bo pravi.

Ako hočemo odpraviti kako zlo,
moramo začeti pri korenini, in,
ako hočemo odpraviti ubožstvo,
nam ne bo nič pomagalo, če ga od-

pravimo samo površno, ker to bi
le ojačilo deblo starega drevesa.
Prohibicionisti imajo iz svojega
stališča prav, ko se borijo za od-
pravo opojnih pijač. Toda na-
pram resnici sramežljivo zapirajo
oči. Ne vidijo drugih vzrokov, ki
so vzrok ubožstva, katero bi mo-
rali v prvi vrsti odpraviti.

Govori in piše se, in to je tudi
res, da postajajo bogataši vedno
premožnejši in reveži vedno bolj
revni, z vsakim letom, mesecem
in dnevom; vsako minuto in se-
kundo postajajo reveži revnejši,
in z dvojno hitreco od teh bogati-
je drugi. In medtem, ko se kopir-
či na eni strani bogastvo, postaja
revščina na drugi neznosna.

Človek je tedaj dovolj bedast,
ako škoduje sebi in svoji družini
z uživanjem opojnih pijač, in to
dela gotovo na svoj lasten račun.
Ni je postave v deželi, ki bi ga
mogla prisiliti, naj naredi iz sebe
žival, razven, če v to ne privoli
sam; toda na tisoče in tisoče je
otrok, ki so brez moči, katere se
izrablja po raznih tvornicah, in
je tudi na tisoče in tisoče žensk,
ki omagujejo pod delom — žrtve
so odprti delavnice. Tako je tudi
na tisoče in tisoče brezposelnih
strokovnih in navadnih delavcev,
kateri so ob času krize oropani
prepotrebne živeža, dela in je-
la. Vsi ti stotisoči, možiki, ženske
in otroci, nimajo v tej enakoprav-
ni in svobodni deželi besede — ne
štejejo nič. Nimajo postave, da
bi jih branila. So brezpravne žr-
tve razmer in položaja, nad kate-
rim nimajo kontrole, in, če bi tu-
di uničili vso pijačo do zadnje
kaplje, in nikdar več nobene ne
izdelovali, bi to onim nič ne po-
magalo, današnje razmere bi še
vedno obstale.

Semtertje se lahko pripeti tudi
poštenemu in dobro mislečemu,
posamezniku, da postane majhen
v svojih idejah, da se noče dalje
za kaj koristnega truditi, ko bi
lahko z naporom veliko dosegel.
Vprašanje o revščini ne bo reše-
no, dokler ne bodo rešeni delav-
ski problemi. Zdrav razum in le
nekoliko čuta do svojega bližnje-
ga, pa moramo reči, da se ne more
siliti ne moža, ne žene in ne otrok,
da bi živeli in delali pod takimi
nečloveškimi razmerami, kakor-
šnje eksistirajo danes. Odpraviti
revščino na kak drug način, ka-
kor z rešitvijo najnujnejših de-
la v skih vprašanj, in, ne da bi
imela ženske enako pravico z
možiki, bi imelo toliko uspeha,
kakor če bi hoteli z ženskim klo-
bukom osušiti michigansko jeze-
ro. . . . Enakopravnost, indu-
strijska enakopravnost, bo od-
pravila ubožstvo! —

BEROLINSKA "ŽIDOVSKA OBRAVNAVA" PRED 400 LETI.

Na petek, dne 15. julija leta
1510, se je odigral na Novem trgu
v Berlinu zadnji grozni prizor
žaloigre, ki je znana v zgodovini
pod imenom "Berolinski židovski
proces". Predzgodovina je slede-
ča: V havelandski vasi Knobloch
je nek vlomilec ukradel iz cerkve,
bakreno, pozlačeno monštranco,
in dve mesingasti pušici, v kate-
rih so bile shranjene hostije. Me-
sto, da bi se duhovščina potolažila
z mislijo, da je tat ravnal iz do-
bičkaželjnosti, ker je mislil, da so
cerkveni predmeti zlati, je takoj
razglasila sumnjo, da je hotel i-
meti tat posvečene hostije, in da
so ga do ropa napotili Judje, o
katerih so takrat trdili, da hoče-
jo na vsak način priti v posest
hostij, da bi stregli svojo jezo nad
Kristom. Ko so našli kmalu potem
monštranco pri Bernau, razbito
na kose, in jo je pač tat proč vr-
zel, ko je videl, da ni nič vredna,
se je obrnil sum na kotlarja po
imenu Paul Fromm, znanemu lo-
povu, ki je bival v bližini Ber-
naua in je bil na zelo slabem gla-
su. Zaslišan pred delegiranci
brandenburškega škofa in obto-
žen, da mu je bilo samo za hosti-
je, je priznal, dasiravno ni bila
njegova krivda dokazana, da je
tat, da je eno hostijo snedel, dru-
go pa prodal špandavskemu Judu
Salomonu za devet srebrnih gro-
šev. Inkvizitorično postopanje se
sedaj pričelo. Salomon je priznal
na mučnici, da je poslal dele od
njega z nožem razkosane hostije
v Brandenburg in Stendal, in ker
se je obrnil sum še proti drugim
Judom, je pustil končno branden-
burški knez vse Jude v trgu are-
tovati. Strogo se je nanašala pre-

iskava tudi na verski otročji u-
mor, in, ko so vsi obdolženi pri-
mučanju priznali, kar se je od
njih zahtevalo, in ker priznanja,
vsled grožnje, da bodo še enkrat
mučeni, niso preklicali, so ostale,
ko jih je nekaj na posledicah mu-
čenja umrlo, nekaj se pa v zapo-
ru obesilo, vsega skupaj 42 oseb,
obsodili v smrt na grmadi. Na No-
vem trgu, na vogalu Weber in
Frankfurter ulici, so postavili tri
tribune z prostori za domače in
tuje pravnike, za sodnijske gospo-
de z pisarji in pričami. Ko so bili
prebrani akti in razglašena raz-
sodba, je takoj sledila izvršitev
razsodbe. Treh obdolžencev, ki so
se pustili krstiti, ni bilo navzočih.
Za Fromma in 38 Judov je bil po-
stavljen trinadstropen oder, in na
posameznih etažah so ležali ob-
sojenci zvezani, pokriti s slamo,
smolo in drvami. Samo Fromm je
imel poseben mučeniški kol. Po-
tem so vrgli goreče baklje v s
smolo prepojeno gorivo. Divje so
žignili plameni proti nebu in že
čez nekaj minut je bilo vse pri
kraju.

To se je zgodilo o imenu posta-
ve, v imenu cerkve, v imenu kr-
šanske vere!

Izvršeno v najlepših časih kle-
rikalnega absolutizma!

Ah, kje so vendar dobri, stari
časi, in kdaj se spet vrnejo, da
bi se moglo poslati "nevernike"
s pomočjo lesa, slame, smole in
ognja na drugi svet!

Toda, noče se več posrečiti in
današnji "brezbožni svet" se ne
pusti več komandirati . . .

Za zunanje oglase ni odgovor-
no uredništvo ne upravnstvo.

TEMPERENCA IN PIJANČE- VANJE.

Polovica Združenih držav je se-
daj pod prohibicijo ali Local Op-
tion. Največje vspehe v izvedbi
teh prepovednih postav je zazna-
movati v zadnjih dveh letih. Po-
temtako bi se moralo porabiti,
oziroma zavžiti mnogo manj opoj-
nih pijač. Toda nasprotno je res.
In da je temu tako, imamo nepo-
biten dokaz, namreč v davčnih do-
hodkih Združenih držav.

Iz vladnega poročila o davčnih
dohodkih v zadnjem letu je raz-
vidno, da se je v letu, ki se konča
z 30. junijem, porabilo mnogo več
opojnih pijač, kakor leto prej.
Pri whiskeyu znaša večji konsum
12 milijonov galon, pri pivu 3,
181,620 sodov. Izpilo se je 128,
657,777 galon whiskeya proti 116,
650,265 prejšnjega leta, in 59,485,
117 sodov piva proti 56,303,497
prejšnjega leta.

Pri tem moramo opomniti, da
izkazuje poročilo komisarja za in-
direktno davčno službo samo iz-
kaz o porabi postavno obdavčene-
ga whiskeya; koliko se ga pa, po-
sebnost na jugu, na kontrobnant na-
kuha in pošilja v oddaljene tem-
perenčne kraje — o tem urad se-
veda ne more poročati. Toda, ker
so samo preteklo leto davčni u-
radniki razkrili na stotine takih
kontrabantskih žganjarij, si
lahko mislimo, da se gre tu za pre-
cejšnjo množico. Temu primerno
moramo povisati povprečno mno-
žino za 1.4 galone na glavo vsega
prebivalstva. Toda tudi še potem
se izkaže še vedno precej nižja
množina, kakor za časa, ko se v
naši deželi še ni pilo toliko piva.

Danes odpade na vsakega pre-
bivalca na leto povprečno dvajset
galon. Pivo je vstavilo čezmerno
zavijanje whiskeya in mnogo
pripomoglo do zmrčnosti; gotovo
več, kakor vse prepovedne posta-
ve, ki so bile izdane v preteklem
polstoletju. Vode temperenčne
gibanja se hvalijo, da so trideset-
tim milijonom Amerikancem vsi-
lili prohibicije, deloma po posta-
vah lokalne pravomočnosti. In
vse, kar so s tem dosegli, je za-
tvoritev gostiln, mesto teh pa eve-
toje skrivne beznice z vsem mo-
ralnim zlom, kar opažamo danes
v vsaki temperenčni državi.

Tukaj ne pomagata noben izgo-
vor. Dejstvo, da se je povisal kon-
sum whiskeya zadnje leto za 12
milijon galon, in konsum piva za
več, kakor 3 milijone sodov, med-
tem, ko je padlo število zveznih
licenc za obratovanje točilnic, je
po uradno potrjenem poročilu
neovrgljivo. Škoda ima torej v pr-
vi vrsti zvezna blagajna, največjo
škodo pa posamične države, coun-
tiji in mesta, ki so imela preje
od licenc lepe dohodke. Korist imajo
le lastniki skrivnih beznic, kate-
rim ni treba plačevati licenc, in
ki prodajajo ljudem za dober de-
nar slab, kontrabantski whis-
key.

Nesmisel temperenčnega giba-
nja ne bi mogel nikdo bolje do-
kazati, kakor ga je komisar dav-
čne oblasti. Tukaj predleži popoln
dokaz, da vsa temperenca nima
nikakega vpliva na pijančeva-
nje; če so časi dobri, se več pije,
če slabi, manj; da se pa ne spi-
je niti kapljice manj, kljub temu, da
so v mnogih državah v veljavi
temperenčne postave, je pribita
resnica.

POSTANEK ŽENE.

V neki, šele pred kratnim znani
postali indijski pripovedki, se na-
vaja izvor žene na tako mičen na-
čin, da ne bi bilo prav, če ne bi te
verzije o postanku žene podali na-
ošim bralcem. Glasi se: Ko je hotel
Parabrahma, stvaritelj sveta, u-
stvariti ženo, je opazil, da je pri
stvarjenju moža porabil ves ma-
terijal. Veliko je bilo njegovo pre-
senečenje, in začel je premišljeva-
ti, globoko premišljevat. Vseh
tuhtanja je bil sledeči: Vzel je
ljubko oblino lume, valovite črte
in gibčnost kačjega telesa, graci-
jozen zavinek ovijajoče se rast-
line, lahno trepetanje trave, vit-
kost in vpolgljivost breze, zame-
no mehko bo rože, lahkost peresa,
mil pogled goloba, živahnost in
nagajivost solnčnega žarka, solze
mimogredočih oblakov, nestano-
vitnost vetra, zajčjo plahost, pa-
vovo napihnjenost, diamantovo
trdost, sladkost medu, vročino o-
gna in ledenost snega, papagajevo
brbljavost in grlično vabljenje,
priljubljenost in tudi zahrbnost ter
potuhnenost mačke. Vse to je

zmešal Parabrahma skupaj in na-
redil iz mešanice ženo, katero je
dal možu za tovarišico.

Sedaj pripoveduje pripovedka
nadalje, da je prišel mož, ko je i-
mel en teden ženo pri sebi, k stva-
ritelju in mu rekel: "O gospod,
stvar, katero si mi dal, mi zastrup-
lja življenje. Neprenehoma klepa-
ta, in hoče, da bi se samo z njo ba-
vil. Veliko toži, ne da bi imela kak
vzrok, in je skoraj vedno bolna.
Lepo te prosim, oprostite me je, ker
ne morem z njo živeti."

In bog je res vzel oklonjeno že-
no nazaj.

Komaj je potekel teden, je mož
zopet prišel. "O gospod," je pri-
znan skesano, "odkar nimam več
žene, se počutim popolnoma osam-
ljenega. Življenje se mi zdi pusto
in dolgočasno. Sedaj se spomin-
jam, da ni žena samo tožila in kle-
petala, ampak, da mi je tudi pela
sladke pesmice in se mi laskala.
Če je ne morem dobiti, tudi sam
nočem več živeti."

Dobrotljivemu stvaritelju se je
smilil pobiti mož in še enkrat mu
je prepuštil ženo. A že po treh
dneh je stal zopet pred Parabrah-
mom in tožil: "O gospod, ne vem,
kaj je to, vendar sem sedaj pre-
pričan, da imam v ženo več si-
tnosti in nadloge, kakor zabave.
Radi tega te prosim, oprostite me
je!"

"Nehvaležno bitje," se je raz-
jezil bog, "idi, in glej, kako sam
z njo shajaš. Ne bom vaju več lo-
čil. Ti zatruješ, da ne moreš z njo
živeti; odslej naprej pa sploh ne
bodeš več v stanu, brez nje žive-
ti."

PRIJATELJ.

Dober prijatelj se nikdar ne
pregreši.

Zvest prijatelj je nektar v živ-
ljenju.

Najboljše ogledalo je zanesljiv
prijatelj.

Dobrega prijatelja se ne pogre-
ša, dokler nas ne zapusti.

Pravi prijatelj je ena duša v
dveh telesih.

En star prijatelj je boljši, kot
dva nova.

Prijatelja se spozna v hudi sti-
ski.

Dober prijatelj je boljše kakor
zlato ali srebro.

Neviden prijatelj je kakor cel
oreh.

Prijatelja brez napak ni nikjer.

Prijatelj, ki obrača svoj plašč
po vetru, je podoben kači zape-
ljivki.

Pravi prijatelj je boljši, kakor
sorodniki.

Pazi nase in na prijatelja, da
ne postaneta sovražnika.

Ako se hoče prijatelja iznebi-
ti, posodi mu denar.

Nezanesljivega prijatelja bodeš
spoznal pri solnčni svetlobi.

Oče je zaklad; brat je tolažba;
prijatelj je pa oboje.

Galantnega prijatelja nobena
stvar ne izneveri, toda njegov u-
gled zate nima veljave.

Nov prijatelj je kakor novo vi-
no. Kadar postane staro, ga bodeš
pil z zadovoljstvom.

Ljub prijatelj ne zavzema le e-
nega dela tvojega srea ampak vse.

En zvest prijatelj nam napravi
več veselja, kakor tisoč nasprot-
nikov gorja.

Kadarkoli si v stiski, bodi za
karkoli, in kdor ti iz nje pomaga,
je boljši kakor prijatelj.

Iskren prijatelj je najboljša o-
pora, in oni, ki ga ima, ima v
njem zaklad.

Prijatelj je oni, ki nam je po-
polnoma vdan, nas bodri in na
katerega se smemo v vsakem slu-
čaju zanesiti.

Zahrbtno obrekovanje, laž in
zavist nam lahko vzame dobro i-
me; dober prijatelj nam vse to
vrne.

Le oni je srečen, ki ima v ne-
sreči zaupnega prijatelja; še bolj
srečen je oni, ki ga ne potrebuje.

Storimo, kar moremo, da bo
vsepešimo prijateljevo srečo, ker
boljše je to, kakor napivati vedno
njegovi sreči.

Veliko nas ima razne družabni-
ke, toda le malo nas najde skoz
celo življenje prijatelja.

Noben človek ni bolj prijazen,
kakor oni, ki najde prijatelja sa-
mo zato, da druge obrekuje.

Pravi prijatelj bo odobraval
naše karanje in obratno. Čutimo
njegove misli, se strinjamo z nji-
mi, in se veselimo in trpimo skup-
no, potem si pa zopet pomagamo.

Prijatelj bo prišel, tak kakor
žen nas je zapustil, in kar dela,

dela kot bi sami storili po svo-
jem lastnem prepričanju, in ni-
kdar ne misli, da bi nas opeharil.

Mi bi bili največji zapravljivi-
ci, ko bi namenoma odpustili pri-
jatelja, ali priupustili, da bi drug
druga spodrinila, ali ga prezi-
rali radi ljubosumnje.

Ne spominjam se, da bi kdaj
slišal izrek, ki bi me bolj razve-
selil, kakor oni prijatelja, ki je
rekel, da je prijatelj življenjski
balzam — zdravilo. Pravi izraz
prijateljstva zdravi bolezn, ki so
z nami rojene, in ki se nam na
tem svetu vedno v življenje vme-
šavajo.

Najzlahtnejši del prijateljstva
je poštena pogumnost, ki me opo-
zori na moje zmote. Mi pove mo-
je napake, ter pokaže dobra dela.
Takega človeka smatram za mo-
drega in zvestega prijatelja, —
modrega zasledovalca stvari, ka-
terih jaz ne vidim; zvest svojim
načelom ne le za svoje koristi,
ampak tudi za blagostanje svoje-
ga prijatelja.

Ni je večje blaženosti na svetu
ki bi se dala primerjati radosti
prevdarnosti in svetosti prijate-
lja. Olajšuje in razbremenjuje,
razsvetli um in vednost, vtrjuje
nedolžnost v stanovitnosti, išče
znanstva in prijateljstva, ter naj-
de vse, tudi dovolj dela za vse
proste ure svojega življenja.

Ko si je človek izbral prijatelja
iz vsega vesolnega sveta, to je le
neka nezvestoba medseboj vsstva-
jena od nesporazumljenja, ki ne
zadovolji nobenega izmed prijate-
ljev, ostati še nadalje v sužnji-
stvu. Ali sem te prevaral? Potem
me bacni od sebe, da ne te okužim.
Ali sem ti storil krivico osebno? Potem
mi odpusti, ako moreš. Ako
sem se pa pregrešil napram
bogu in človeku, ter grešil hudo? Potem
mi bodi prijatelj bolj kot
kdaj poprej, ker te tembolj po-
trebujem. Prostožidar.

ALI JE MOŽNO, DA SE PAPEŽ PRESELI IZ RIMA.

Milanski list "Giovanna Ita-
lia" je otvoril o tem vprašanju
anketo, ki je vzbudila vsepovsod
živahno zanimanje. List se je obr-
nil zlasti na odlične pisatelje, po-
litike in učenjake, ali smatrajo za
možno in ugodno, da bi se papež
preselil iz Rima, ali sodijo, da bi
storil to na povelje italjanskega
naroda in ali temu ne grozi s
stalno navzočnostjo papeževga
dvora kulturna nevarnost. Gorki
je mnenja, da bi nasilnost napram
Vatikanu le ustvarila njegovim
zastopnikom gloriolo mučeništva
in to bi samo vedlo do zvišanja
in oživiljenja papeževga ugleda
med narodi. Italjanski historik
Ferrero ne veruje, da bi se italj.
narodu posrečilo popolnoma od-
straniti Vatikan — a ne smatra
to za nemogoče. Prostožidarski
glavar za Italijo misli, da bi pa-
peštvo izven Rima izgubilo ves
svoj pomen. Veruje, da bi šla Av-
strija papežu na pomoč. Istega
mnenja, kar se namreč tiče pomo-
či Avstrije, je tudi sociolog Fer-
riani in Nemec Maks Nordau s
pristavkom, da tako gotova ta
pomoč vsled notranjih razmer v
Avstriji ni. Za Italijo pa ne bi
bilo koristno, ako bi se angažirala
za odstranjenje papeža. Moder-
nist Murri hoče, da bi Italija re-
formirala svojo cerkveno politiko
v tem smislu, da bi ustanovila za
vsa veroizpovedanja posebne ver-
ske občine, ki bi ne imele nobe-
nih privilegijev in bi se smatrale
za navadna društva. . . Bern-
hard Shaw sodi, da raste spošto-
vanje pred papežem z njegovo o-
daljenostjo in da torej Italjanom
ni treba skrbeti za to, da bi se ga
iznebili. Ljudskega povelja bi cer-
kve ne poslušala. Na pomoč bi Va-
tikano šli kvečjemu Irei ali Av-
striji; prvi ne morejo, ker niso
samostalni, drugi pa bi tega na
ljubo oficijelni Italiji ne storili.

Stara navada je zdraviti rev-
matizem, trganje po udih, neural-
gijo, zvinjenje itd. z Dr. Richter-
jevim "Pain Expeller". Pravi
Pain Expeller se dobi tudi v Ame-
riki v sleherni lekarni za 25 cen-
tov steklenica in se spozna po
varstveni znamki s sidrom. Pri
kupovanju je treba na to paziti.

"Vsa slovenski delavci
in napredno misleči človek
bi moral brati "Glas Svo-
bode" in se nanj naročiti."

Slovensko Delavsko Podporno in

Penzijsko Društvo

Ustanov.

Incorp.

21. nov. 1909

15. marca 1910.

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSIEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.

PODPREDSIEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.

TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.

ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.

BLAGAJNIK: Jos. Klaužar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.

JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.

BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

DOPISI.

Greenwood, Ark., 21. avg.

Tukaj v Arkansasu je vse mogoče. Družba Denman & Bates, je podpisala z nami pogodbo in zatrjuje, da bo v Arkansasu in Oklahomi rabila okoli 1600 ljudi. Z delom prične takoj. Zatrjuje se tudi, da bo družba Bolen-Darnell sprejela naše pogoje in podpisala pogodbo.

Prairie Creek št. 4 in Central Coal & Coke družbe so skušale pred par tedni z takimi imenovanim open shop in so v ta namen dobile trideset ušivev v človeški podobi, s katerimi so nameravale kopati premog. Toda dobile so prijazen obisk 1400 unijskih mož in od takrat jih ni videti več — tudi bossov ni od takrat več videti okoli rogov. Jaz mislim, da naj bi se oni neunijski ljudje poprej prepričali o stvari, in kaj naši fantji zahtevajo od družb. Mogoče so mislili le pogledati kakšno delo da je v rovi. Da so iskali dela, na to še misliti ni. Poročalo se je potem, da so obiskalci pri št. 4 Prairie Creek rovu kalili javni red in mir, pa to je laž. Fantji so šli tja na obisk tako mirno, kakor bi šli v cerkev, in ko se je pozvalo sheriffa za pomoč, je ta rekel družbi, da naj se ne napihuje po nepotrebnem, ter naj podpisše pogodbo z delavci. Ko se ga prosili za deputije, jim je rekel: "Imamo nekaj sto brezposelnih premogarjev, (mislile nas štrajkarje), katere lahko rabite za deputije in varuhe vaših posestev." Od naše strani se ni bati nobenega nereda. Vem, da je Henry Orchard razstrelil Independent železniško postajo v Coloradi, in operatorji za guvernerjem Peabodyem so se trudili na vse mogoče načine, da bi ono hudo delstvo zvrnili na Western Federation of Miners. Vemo tudi vsi, da sta James McParland in oni tramp Kelly doprinešla vse umore in ljudstvo je bilo toli nevedno, ter verjelo, da so vse ona hudo delstva izvršili unijski minerji in ne zloglasna detective agencija. Toda, v današnjih dnevih je kaj takega nemogoče, ker so v strokovnih organizacijah najboljši možje ter dobri državljani, in taka grozodejstva kakor doprinešena po Orchardu in mine owners association bi bila kaj hitro razkrita v tem okraju št. 21 U. M. W. of A.

Vaš

J. Petrick.

Indianapolis, Ind.

Cenjeni g. urednik: —

Pri nas je sedaj vedno kaj novega. Nemci pravijo, da gre vse precej "schief". Napredujemo pa le. Gotovo ste tudi Vi že brali svoj čas v Glas Naroda, da se je nekako pred 2 mesecema ustanovil pri nas "klepetuljski" klub. Mike Cegare poslal mu je tudi prav fina pravila. Česar je temu društvu še manjkalo, napravi se prihodnji teden. General Klepetulja je predlagala na meetingi, ktera se vrši vsako dopoldne in popoldne (veste pri nas, posebno pri "Lojzetih" nosijo ženske hlače) na kornarju Calvelage Str. in Holmes Ave., da naj se ta kornar imenuje "Ragla - Place". In obveljala je! Vsaj se zajci nimajo po zimi v snegu tako pohojenih svojih križališč, kakor je pohojen ravno ta kornar, zato tudi zasluži ime "Place". Navstala je pa še druga potreba. Ker smo v Ameriki, moramo znati tudi "amerikansko" hoditi. Da se

karji, ker jim ne dovoli deputije. Zakaj neki, ko smo mirni.

Resnica je, da se sheriff Capp, ne naslanja na nobeno stran, pač pa pazi, da se postava izvršuje in respektira tako od operatorjev, kakor nas delavev. To operatorje boli, kar je tako redka prikažen, da bi sheriff (osebno v Coloradi) postopal z obema stranama enako pravično, da premogarski baroni po vsi državi ne morejo zapopasti, kako, da ima ravno okraj Boulder takega sheriffa.

Na 15. t. m. popoldne je nastopila neka zmešnjava, v kateri je bil neki paznik rova ustreljen, ker se ni pustil aretirati. Bil sem priča dogodku, in torej opravičeno rečem, da je bil uradnik upravičen streljati. Dogodek je bil sledeči: Premogarske družbe so importirale skabe po C. B. & Q. železnici iz Denverja, in da bi jih meščani ne videli, so jih na križišču eno miljo od tukajšnje postaje izložili. Popoldne, na dan omenjenega streljanja, šlo je nekaj unijskih mož na križišče pričakovati vlaka, kakor so to storili vsak dan. Ravno, predno je dospel vlak, se mimo pripeljeta na koleslju pomožna sheriffa Cassidy in Shereve ter izstopita, privežeta konja in gresta tja, kjer so stali ljudje v gruči. Ljudje so bili veseli, se smejali in šale zbijali, dokler ni prisopihal vlak in se vstavil. Iz vlaka je izstopilo nekaj potnikov, med njimi mož, brezdvomno delavec. Nekaj izmed unijskih mož se je trdilo mu razjasniti, da je v okraju štrajk, pa on ni hotel odgovoriti niti katerega pogledati, ampak je molče in s povešeno glavo korakal naprej. Ko je tako eden unijskih mož z njim ozir. njemu govoril, vmešal se je še tretji v pogovor in ko mu je unijski delavec odgovoril na vprašanje, je prvi, da katerega se je pozneje zaznalo, da je paznik pri Standard rova, zamahnil da bi vdaril unijskega moža s železno zapestnico. Nato sta pristopila že omenjena pomožna sheriffa, da bi zabranila tepež. Ko je paznik Standard rova opazil uradnika, je vrgel stran železno zapestnico in drugo prtljago, ter se postavil ju napasti, ko sta medtem ona dva potegnili revolverja. Cassidy je nato zahteval od paznika, da naj vzdigne svoje roke in sicer zaporedoma dvakrat, (kar sem čul sam) in ko tega ni storil, je Cassidy sprožil svoj revolver v paznikovo pleče. Cassidy-a so aretirali in je sedaj pod varščino na prostem. Sedaj trdijo operatorji, da bodo dokazali, da je bil paznik vstreljen, ko je imel roke kvišku. Tega se jim gotovo ne bo posrečilo, ker paznik še nameraval ni vzdigniti rok.

Razven omenjenega dogodka je v Lafayette precej mirno — ko bi kak tujec došel v mesto bi se ne opazil da je tu štrajk, dokler bi se mu ne povedalo. Mi štrajkarji ne pohajamo v večjih grupah okoli ulic, kakor je to običajno.

su štrajka navada, niti ne postopamo okoli železniških postaj.

Imamo sami svojo prodajalno v unijski dvorani, kjer štrajkarji lahko dobijo vsega, česar potrebujejo, za ceno katero so sami za blago plačali. Nekateri trgovci v mestu se radi tega jezijo, toda kaj morejo pričakovati, ko so takoj, ko se je štrajk pričel naznanili, da bo pri njih vse samo za cash denar. Trgovcem služi to tudi za izgovor, ko so na strani operatorjev, ki grozno preganjajo unijo, kar si bomo pa gotovo dobro zapomnili.

Zahvaljujem se Vam g. urednik za tako stvarna poročila in sploh tako izvrstno gradivo, kakoršnjega ne najdem v nobenem drugem slovensko ameriškem listu dasi jih čitam pet. Nadalje zagotavljam da bomo štrajk dobili, ter upam, da se to moje poročilo ogne požrešnega koša.

S bratskim pozdravom

E. L. Drogenik.

ZAHVALA IN PROŠNJA.

Tem potom izrekam pristržno zahvalo vsem darovalcem, ki so mi priskočili na pomoč. V prvi vrsti se zahvalim druž. tajnikom S. S. P. Z., ki so se zame potrudili in doposlali denar. Darovalce naznamim v oktobrski številki. Vsem tajnikom, katerim sem pripisal prošnje, se priporočam, da mi pošljejo zneske vsaj do 25. septembra, ker se mislim takrat podati v stari kraj.

Vsem blagodušnim darovalcem se pa sedaj še enkrat iskreno zahvalim, in prošim druge za podporo, ker sem vsled ne reče, ki me je zadel, v veliki stiski.

Valentin Stenovic, bivši

član družstva S. S. P. Z. št. 35, Box 60, Franklin, Kans.

Listu v podporo.

J. Lončarič 5c. zato, ker nam je družba pri toni odvzela 5c. in 5c. zato ko delamo vsak dan; 10c. zato, ker malo zaslužimo in 5c. zato, ker je tukaj veliko tepecev. Iz San Francisco, Fr. Piškur 25c. J. Bellas 50c. A. Serjak \$1.10.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

ajti koristijo nočne mišice, če trpiš na revmatizmu.

PAIN-EXPELLER

dobro vzdržen, ti takoj olajša bolečine in odstrani njih vzrok.

Pr. 25c. in 50c. v vseh lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl St., New York.

Pazite na varstveno znamko s sidrom.

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je \$2.00 (dva dolarja)

Največji čudež današnjega dne.

Tel grafično pošiljanje denarja v stari kraj za 50 centov.

Vsaki, kateri plača 50 centov več, kakor je navadno plačal pri pošiljanju denarja po pošti, pošlje zdaj lahko vsako svoto denarja telegrafično v stari kraj.

Denar je že drugi dan v Evropi nakazan in izplačan a čez 10 do 12 dni dobi pošiljatelj v Ameriki originalni receptis evropske pošte. Prijemnik denarja v starem kraju ne plača niti vinarja, kadar prejme denar. Ni potrebno, da se mi pošlje evropska adresa prijemnika ali kako drugo naznanilo poprej. Nikdo drugi na svetu ne more tako po ceni pošiljati denar brzojavno v stari domovino.

Puskusite in prepričajte se.

Denar pošljite meni po Money Orderu, čeku, ekspresu ali v registrovanem pismu. Pišite po cenik in navodila. Kdor mi pošlje naslovov, dobi lepo darilo.

IVAN NEMETH,

BANKIR

Biv. cesarski in kraljevski konsl. agent.

457 Washington Street, New York, N. Y.

V času dela in jela, spomni se na ne-delo in ne-jelo.

Zemlja za kmetije, in kmetije

MISSOURI!

MISSOURI!

Najboljša zemlja za kmetije, ravnina brez vsake vode, gozd ali deloma posekano, aker od 18—22 dolarjev. Obdelane kmetije, ravnina 25—50 dol. aker. Valovita ravnina, gozd 12—17 dol. aker. Kmetije 16—30 dolarjev aker.

Vsakdo, ki ima veselje do kmetijstva, naj kupi kos zemlje! Zemlja po vsej Ameriki bo postala v cenah enaka v Evropi in to prej kakor se ljudem sanja. Jaz ne ponujam zemlje z lažmi, trpentinovega olja iz korenin, nabiranja različnih rož in vsih nemogočih laži, temveč kupi, ako več ne moreš, vsaj 40 akrov zemlje in na nji preživel boš vedno sebe in svojce na pošten način. Ni države v Ameriki, katera bi se mogla meriti z Missouri v splošnem kmetijstvu.

F. GRAM REALITY Co. Naylor, Mo.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE v NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

M. Washington 31. Aug. 1910 Oceania 5. Oct.
Argentina 14. Sept 1910 Alice 12. Oct. 1910

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 5te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; obučje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

2 Washington St.,

New York, N. Y.

GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO

Dr. E. C. COLLINS

ustanovitelj

Ako trpite na:

Želodenežne bolezni, slabi prebavi, drizgi, kožni bolezni, ali ako imate reumatizem, glavobol, škrofeljne, hripavost, naduho ali jetiko, srčno napako, nervoznost, zlato žilo, kilo, ali bolezen pljuč, jeter, ledice, ušes ali oči. Napihjenost trebuha, katar v nosu, glavi, vratu ali želodcu. Trablajo, neuralgijo, mazulje ali kake druge notranje ali zunanje bolezni, kakor tudi tajne spolne bolezni, pišite ali pa pridite osebno, na navedeni naslov na kar Vam bode pomagano.

Pišite takoj danes po jedno znamenitih in prekrivnih od Dr. E. C. Collinsa spisanih knjig, katero dobite povsem brezplačno.

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Popolno Resnico in ne prazno Govorjenje

DOKAZUJEJO ISKUSENI ZMOŽNI IN VEŠČI ZDRAVNIKI. Ni dovolj biti samo zdravnik ter imeti razne oglase po časopisih. Naš ubogi, bolni Slovenci potrebujejo, dobre večje in izkušene zdravnike kateri jim zamorejo v boleznih tudi resnično pomagati, ker naši bolni Slovenci ne morejo njih težko prisluženi denar v neuspešne svrhe proč metati ter prazne žepe neveselih zdravnikov polniti ter si z njih slabimi zdravili bolezni še bolj poslabšati.

ROJAKI! ne verujte v lepim besedah takih zdravnikov kateri se v malih oglaših in časopisih samo hvalijo in pisarijo o njih večnostih, kateri ne morejo niti jednega povojnega slučaja njih zdravljenja dokazati.

Zdravniki THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE so dobro poznati med vsem Slovincem. Ti zdravniki se žrtvujejo že monog let za naš bolni Slovenci narod ter njih dobroto in zadovoljnost. Učili in prakticirali so mnogo, mnogo let tako da so sedaj zmožni, z najboljšim uspehom ozdraviti vsakovrstne bolezni najsi bode še tako zastarana in zanemarjena vsled nepravilnega zdravljenja in slabih zdravil, drugih zdravnikov. Na tisoče in tisoče zahvalnic, ter veselje in zadovoljnost mnogobrojnih družin Vam to dokazujejo ter hvalijo požrtvovalno in uspešno delovanje teh zdravnikov.

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE sprejema samo najboljše, največje in najizkušene zdravnike kateri prakticirajo zdravlila. Tega ni bolnika, katerega bi ti zdravniki odpustili nezadovoljnega in da bi mu ne bilo pomagano. Zdravila katere zdravniki tega zavoda predpišejo so najboljše na svetu in katera nikdar svojega cilja ne zgreše ter vedno pomagajo proti bolezni.

Ako toraj trpite na kakoršni koli bolezni, najsi bode nova, akutna zastarela ali kronična, ne čakajte dokler se ista še bolj ne poslabša in da ne postane neozdravljiva, temveč poiščite si pomoč takoj in nemudoma.

Ako zahteva Vaša bolezen takojšnjo pomoč, pišite ali pa pridite brez obotavljanja in čakanja. Ako ne veste sami prav gotovo kaj da Vam manjka in na kakoj bolezni da trpite vprašajte zdravnike The Collins New York Medical Institute pismeno ali osebno kakar Vam bodejo isti z veseljem in to popolnoma brezplačno razložili ter svetovali.

To je smoter in požrtvovalno delovanje zdravnikov tega zavoda, potom katerega postajajo vedno bolj priljubljeni in slavni. Vsa pisma naslovite na: Dr. S. E. Hyndmann M. D. of

The Collins New York Medical Institute

140 W. 34th Street - New York City.

Uradne ure za osebne obiske so: vsaki dan od 10 do 5 ure popoldan. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 1 ure popoldan in vsaki torek in petek svercer od 7 do 8 ure.

DOPISI.

Girard, Ill.

Cenjeni urednik: —

Najprvo naznanjam čitateljem priljubljenega nam lista Glas Svobode, da smo tukaj končali s štrajkom, ker se je družba vendarle podala. S tem pa se ni rešeno, da je premogarski štrajk v Illinoisu končan, podali so se le nekateri premogarski baroni.

Delati smo pričeli 26. avgusta in tako smo po dolgem praznovanju spet prišli za krampe in lopate. Toda premogarski baroni se ne morejo podati v drugih krajih, kjer je še vedno na tisoče štrajkarjev. Te opominjam, naj se nikakor ne podajo, ker končno bodo vendarle zmagali in morajo zmagati. Mi smo se borili pet mesecev, dokler ni podpisala družba z nami pogodbe.

Rojakom za sedaj ne svetujem semkaj hoditi za delom, ker se ga težko dobi. Tukajšnje rojake opozarjam na bližajočo se volitve. Glasujte za svoje kandidate in podpirajte jih. Ni dovolj, ako je kdo v strokovnih organizacijah ali socialističnih klubih. Delati je treba, in to vstrajno.

Ker sem že omenil socialistični klub, naj povem še, da je šel pri zadnjih volitvah 40 članov, toda od teh jih je odšlo samo sedem svoje glasove soc. kandidatu. Klubi torej še niso vse. Držimo se raje načela: Delavci za delavca, in kmalu ne bomo več zadnji.

Končam in pozdravljam vse svobodno misleče Slovence v Ameriki.

Anton Fisher.

Clinton, Ind.

Spoštovani urednik Gl. Sv.: —

Tukajšnje delavske razmere niso ravno najboljše. Zdi se mi, da je vse premalo zanimanja za delavske organizacije, in to menda vsled tega, ker so nam kapitalisti "prijatelji," dokler smo mladi in krepki za delo.

Vsakemu je znano, na kakem stališču stojimo danes delavci. Na jako slabem, kar smo pa vedno na sami krivi. Pravice in zvestobe ni na nobeni strani.

Da je temu tako, lahko dokazem, ker se je v naši okolici dogodil pred kratkim slučaj, ki jasno kaže, kako je nekaterim komar za delavca.

Od delavcev je bil izvoljen eden, da bi tehtal premog. Pri tem je skrbel le zase in opeharil je uboge siromake delavce za okoli 900 dolarjev. Ali ni vnebovpijoč greh, gojufati delavca, ki se mora ves dan truditi za majhno plačo!

Delavce zadene pri tem tudi nekaj krivde. Zakaj se pa ne udeležujejo unijskih sej, da bi imeli o vsaki zadevi, ki se sklene, vpogled in jasnost.

Ni davno tega, ker je moral pustiti svoje življenje mlad premogar — po lastni krivdi. Vse to se dogaja vsled tega, ker se ne držijo nekateri premogarski delavci unijskih pravil in navodil.

Prvega maja se je pričelo z delom, ne da bi bila pogodba pravilno podpisana. Vsled tega je večina Evropejcev ostavilo delo, vendar se je premetenim Amerikancem končno posrečilo, da so jih pomirili. In sedaj se dela, ne da bi se bila sklenila kaka prava pogodba. Tako se more dogajati le tam, kjer se delavci medsebojno ne razumevajo in strinjajo. — Takih pojavov nas more rešiti le trdna organizacija in delavska stranka, katero bi morali delavci na vso moč podpirati.

Koncem dopisa pozdravljam vse čitatele širom Amerike, Tebi, dragi in cenjeni mi list Glas Svobode pa želim obilo novih naročnikov in predplačnikov.

Viktor Zupančič.

Indianapolis, Ind.

Cenjeno uredništvo: —

Obljubili ste, da bote o spremembah v naši župniji še nekoliko spregovorili. Vaše bralce zanima to le v toliko kolikor kaže člani "katoliških" društev v nekakoj čudni luči. Ti "katoličani" imajo, kakor svetopisemski farijezi svoje vodje, za največje svetnike, med tem ko mi, ki po "socialistovski" dišimo, niti "colnarji" nismo podobni.

Da bi župnik bil svojo odpoved preklehal, naprosila ga je, izvzemši katoliškega predsednika "hlačmana" Mišerja in vedno pijanega saloonarja Hribarja, kar dokazujejo nabrani podpisi, vsa fara, tudi mi "zaničevani" socija-

listi, ki nismo, kakor pravijo nekateri "svetaci", nič vredni, ker smo znali, kaj bo po spremembi. Župnik S. skrbel je za narod, za siromaka, a franjevac — minorigi, skrbeli bodo za svoje žepe in samostan. Župnik je hotel zidati župnišče in imel cementne bloke obljubljene kot dar od Nemca, ravno tako približno \$300.00 od Nemcev, ko bo pričel zidati. Franjevac pa bodo zidali sedaj ne majhno župnišče, ampak cel kloster in čakajo samo, da pride septembra njihov provincijal v Indianapolis gledat. Da se je poplačalo dolga med \$1500.00, skrbel je župnik, ki je sam šel na kolekto in vzel hvaležno tudi cente in ni zahteval petakov in desetakov kakor jih je prednik Lavrič in jih bodo sedaj franciskani. — Nastavili smo si sami sebi nož za vrat, najbolj pa ravno "katoliški" odbor Alojzijev.

Sedaj hočem še te malo opisati, da jih bo poznala vsa naša naselbina. Odbor je jako "imeniten". Najprej se je polastil cerkvenega denarja okoli \$200.00, katerega so Alojziji napravili na veselje. Mi mogre omeniti, da so fine volnene hlače kostale predsednika Alojzijev le dva dolarja (vredne so pa \$7.00) in da si je za stroške zaračunal še \$6.00, kar bi pa seveda po želji odbora Alojzijev moralo ostati tiho, ker bi sicer ljudje preveč godrnjali, kakor so rekli.

Nismo prijatelji osebnosti, ker pa povsod trdijo, da so le socialisti lumpje, evo Vam: Ta denar sta predsednik Mišer in blagajnik Joe Radež naložila na banki na svoje ime in ga izročila župniku šele, ko sta na tožbo župnika pri odvetniku zvedela, da gresta lahko ričet jest do 3 let.

Pijanci in suroveži smo seveda samo mi socialisti v Indianapolis, lep zgled izobraženosti pa je predsednik "Alojzijevec", ki je o svoji boljši polovici na glas po cesti vpil, da s tako "k-o" in "presico" ne gre in je se za njo streljal. Glavni policeman pa je tajnik društva sv. Alojzija. Lani je bil menda okraden in tebi nič, meni nič obdolžil je svojega sorojaka p. d. Peka, ki je moral v luknjo. Ko se je bivši župnik o njegovi nedolžnosti prepričal, naj je na svoje stroške odvetnika, da je bil rešen luknje. Pa tudi sicer skrbi za "duše" svojih bližnjih rojakov. Na Ketchan Str. je nek Importhouse za dekleta iz stare domovine; neka "kačnica" bi rada vse pomohila, koj čez noč, zato pa tudi marsikak fant, če je tudi kak "Alozij" in razun tega še predsednik društva sv. Cirila in Metoda, lahko celo noč vasaje; da ga pa ni strah in da se ne ponesreči, ga društveni tajnik varuje celo noč, če tudi se mu slince cede. Najbolj perfidno pa je, da je šel potem svojega rojaka v župnišče tožiti, kjer je pa od župnika zvedel, da veruje le to, kar sam vidi in sliši. Tako je jo Špieel odkuril z dolgim nosom.

Lahko bi še govoril o poštenjarih itd., a to dosti kaže, koga naj se pošten delavec oklepa: ali hlačevec, ki se imenujejo "katoličani" ali svojih organizacij. Rogovili so sedaj zoper naš novo organizovani socialistični klub, a tu lahko rečemo: Mi pustili smo vas in vaše reči pri miru radi ljubelega miru, ker smo kljub raznim naporom vsaj eno leto delovali v slogi za naš napredek; ne bomo pa pustili teptati nas; če tudi smo razvpiti "brezverci", pa bomo vam svetohlincem le pokazali, kaj je prava poštenost in kaj prava vernost. Napredovali smo zadnje leto dosti, če tudi je fant (predsednik fantovskega društva se je tako izrazil) rekel, da bi župniku bolj pasala štola. (Op. stavca: Morebiti bi fant pa štola nugal, če je celo noč pri ljubici vasaol) kakor pa "pantelje" (trobojnica od Dramatičnega kluba.) Prav Vam je župnik zabrusil v obraz, da mi še nismo nikdar tlačili cerkvenih zapovedi tako, kakor vi patentirani katoličani, ki ste hoteli na binkošno soboto napraviti bal za vašo prazno možnjo. Mi smo naprednjaki, pa smo poštene naprednjaki in svobodomiselci, ki imamo svoje prepričanje, pa tudi drugim pustimo njihovo.

K sklepu le še zahtevamo natančnost in red, kakor je bil prej. Tudi naših nikeljnov je precej v zidu; preje nam je župnik in odborniki vsak mesec dal tiskan računo, da smo videli dohodek in izdatke, tudi sedaj zahtevamo, da

se nam vsak mesec da natančen račun, ker bo najprej treba plačati dolg, potem bomo še le mislili na zidavo "klostra".

Da ne bo šlo vse v koš, naj za danes končam. Morebiti se pa o priliki še oglasim, ker je še dosti gradiva.

Naročnik.

Cleveland, Ohio.

Cenjeno uredništvo: —

Prosim, odstopite tudi meni mal prostorček v delavskem listu Glas Svobode. Spregovoriti želim nekaj besed v družbenih zadevah. V prvi vrsti pa opominjam Slovence, naj pristopajo k društvu, dokler so še zdravi. Kadar pride bolezen ali nesreča, je že prepozno in ne pomaga nikako jadikovanje. Saj imamo na izbiri dovolj društev, vendar ne svetujem pristopa k takim, kjer tvorijo trije člani celo društvo. Nadalje ne pristopajte k takim Jednotam, kjer ima Rev. I. Lavrič pravico, suspendirati člane brez vzrokov.

Tako se je zgodilo pri društvu sv. Lovrenca št. 63, K. S. K. J. Rev. J. Lavrič se je pritepel od nekodi z Indianapolis, Ind., in seveda ni poznal tukaj ne faranov ne farnih razmer. Toda misli si je, da se za denar vse naredi. Takoj so ga naprosili njegovi hinavski podvrženci, naj se napoti v Joliet, Ill. do glavnega odbora, naj jim pomaga spraviti iz društva in Jednote nekega člana, ki se jim ni hotel ukloniti. Res jo je Lavrič odrinil v Joliet, ne da bi prej dotičnega člana katerikrat videl ali sploh poznal. Vendar, Rev. Lavrič ni pri glavnemu odboru ničesar opravil, in njegovim podrepnikom je šlo po glavi, kaj bi naredili. Rev. Lavrič jo je izkuhal, da je treba novega farovža, in med drugimi je obljubil "lepi Tonček" sto dolarjev, ako se spravi z Lavričev pomočjo člana iz društva.

Lavrič je vse obljubil, prišla sta iz Joliet dva odbornika Jednote, ki sta se dala pogovoriti, da se je vse zgodilo po Lavričevi volji, dasiravno farovž še danes ne stoji. — Med gl. odbornikoma je bil tudi gl. tajnik Jos. Zalar. Z malim korčekom v roki je letal okoli, kakor kaka babica. Laskal se mu je posebno njegov najhujši nasprotnik A. Slak, na katerega opozarjam delegate postaje št. 33, ki se bodo vdeležili konvencije društva sv. Barbare v Cleveland, O. Ko se je lansko leto pobiralo za spomenik in žrtve 20. IX. 1909 prostovoljne doneske, je pri seji društva št. 63 K. S. K. J. ta možakar proti temu protestoval, češ, ako bi se ustreljeni pokorili vladi, ne bi bilo nikakih žrtv. Ali ste že čuli tako govoriti Slovence! Seveda, mož je Lavričev privrženec in ne zna samostojno misliti. Gorajšnjih besed naj tudi ne pozabi društvo Lunder-Adamič, ko bo priredilo v čast deigatom igro.

Končno pozdravljam vse čitatele Glas Svobode, kateremu želim obilo naročnikov in predplačnikov.

Naročnik.

Dunlo, Pa.

Cenjeni urednik: —

Prosim, ponatisnite sledeče vrstice v nam priljubljenem listu Gl. Sv. Kaj posebno važnega res ne morem poročati, ker je naselbina majhna, pa vendar nismo tako složni, kakor bi morali biti. Glas Svobode čitajo tuk. rojaki bolj malo, ker imamo enega nebeškega agenta, ki jih prav pridno skube in obira. Za slovenske delavce bi bilo veliko bolje, če bi se naročili na Glas Svobode, kakor da tako pridno podpirajo črnuhe.

Z delom gre še precej dobro, tako, da se ne morem pritoževati, vendar nikomur ne svetujem semkaj hoditi, ker se bolj težko dobi.

Priloženo pošljem mal znesek listu v podporo, ker vidim, kolike vrednosti je za slovenske delavce v Ameriki.

Koncem dopisa pozdravljam svobodomiselce širom Amerike, tebi vrli list Glas Svobode pa želim kar največ uspehov in mnogo novih naročnikov.

Star naročnik.

Collinwood, O.

Cenjeno uredništvo: —

Naznaniti Vam moram, da je odpotoval z naše sredine vsem dobroznani rojak Frank Mervar v Indianapolis, Ind. Priporočamo ga rojakom in želimo tudi njemu samemu obilo uspehov.

Prisrčen pozdrav vsem Slovincem po Ameriki.

Josip Kunčič.

MLADI MOŽJE

STARI MOŽJE

MOŽJE SREDNJE STAROSTI.

50,000

KNJIZIC

ZASTONJ MOŽEM

Možje, ki se nameravajo ženiti — možje, ki bolchajo — možje, ki so bili nezmerni, prestrastni in ki so prevgnani; možje, ki so slabi, nervozni, uničeni in kateri so dosegli starost, ko ne morejo več polni meri uživati sladkosti življenja. Vsi ti možje morajo pisati po našo brezplačno knjižico. Ta knjižica pove, kako možje uničujejo svoja življenja, kako zbolijo in zakaj se ne smejo ženiti dokler so v takem stanju.

Ta knjižica v lahko razumljivem jeziku pove, kako se na domu, privatno, tajno in z malimi stroški temeljito ozdravi zastrupljenje krvi ali sifilis, triper, slabost, splošna oslabelost, zguba spolne moči, nočni gubitek, revmatizem, organske bolezni, želodec, jetra, mehur in ledvične bolezni.

Ti možje, ki se zadržijo pri tej knjižici, telesno moč in poživljenje potom te dragocene knjižice. Zaloge zmanjajo, in v njih stvari, katere bi moral znati vsak mož.

Ne trčite denarja za ubožna in malovredna zdravila, dokler ne čitate te knjižice, katera vam pove, od česa ste zbolili in kako zadobite popolno in trajno ozdravljenje. Zapomnite si, ta knjižica se zove POPOLNOMA ZASTONJ. Mi plačamo tudi poštnino. Na spodnjem odrezku ali kuponu zapišite razločno svoje ime in naslov, odrežite kupon in pošljite nam ga še danes. Ostalo izvršimo mi.

Odrežek za brezplačno knjižico.

Pošijite danes.

DR. JOS. LISTER & CO.
Aus. 301, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

GOSPODIJE: — Zanima me ponudba, s katero nudite Vašo knjižico brezplačno. Prosim, pošijite mi jo takoj.

IME

NASLOV

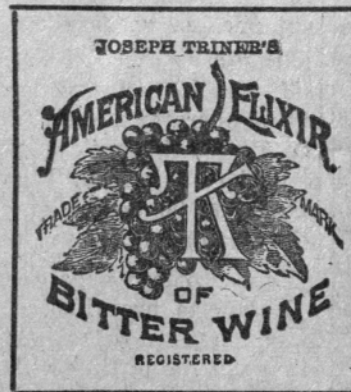
ZMAGA.

Prejeli smo: Vlada Združenih držav je potrdila predložene ji formularje naših prijav ter dovolila, da se prodajajo brez vladne license. Uvrščene so med priznana zdravila. Ta zmaga je zopet dokazala da je

Trinerjevo zdravilno Grenko vino

prvo od vseh podobnih priprav. Gledali nismo ne na denar, ne na čas, samo da smo privleli to zdravilo na vrhune, ter ga naredili pravo, čisto ter zanesljivo družinsko zdravilo.

V vsaki bolezni, s katero bodete našli neko združenje z ono v želodcu ali izgubo moči in energije, Vam bo to zdravilo gotovo pomagalo. Priprava je največje vrednosti proti

Izgubi slasti,
oslabelosti,
živčni bolezni,
izgubi energije,
izgubi moči,
pomankanju krvi,
proti zobasanosti in
izgubi teže.

ter v vseh želodčnih boleznih in neprebavnosti. Je narejeno iz zelišč in rudečega vina.

Blede in bolne ženske si lahko veliko pomagajo s tem elegantnim in izvrstnim zdravilom, ki nima nobenih škodljivih snovi. Vsak požirek zaleže človeškemu telesu. Vzemite ga vsakokrat, kadar se ne počutite dobro in opazili bodete hitro odpomoč.

Zapomnite si, da je Trinerjevo Ameriško zdravilno grenko vino **EDINO GRENKO VINO** priznано kot ZDRAVILO. Varujte se ponaredkov. Se dobi v vseh lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalatelju samem

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Triner's Angelica Bitter Tonic, je najboljša želodčna grenčica na svetu.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarne je najboljšje.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

62-84 Fisk St. Tel. Canal 1406

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorco in cenik.

RAZNO IN DRUGO

Potrjen zakon. Cesar je potrdil v deželnem zboru kranjskem sprejeti zakon glede varstva tičev, koristnih za poljedelstvo.

V Novem mestu in okolici je razsajalo dne 6. avgusta med 9. in 10. strašno neurje s točo in silnim nalivom, ter učinilo mnogo škoda.

Kuga. Kakor poročajo iz Carigrada, se je pripetil v Bassorah-u en slučaj kuge.

Klub samomorilcev so zasledili med vojaki v Norimberku. Vsi člani so se zavezali, da se v gotovem času usmrtilo.

Razmerje med Turško in Bolgarsko. Poloficijalni krogi so mnenja, da kljub napetosti med Turčijo in Bolgarsko, vendarle ne pride do konflikta med tema državama in sicer zatagadelj ne, ker so baje velesile glede madežonskega vprašanja na strani Turčije.

Anarhisti iz Argentine. Iz Genove: Nedavno tega je iz Buenos Airesa dospel semkaj parnik "Virginja" z 20 anarhisti, ki so bili izgnani iz Argentine. Čim se je parnik usidral v Genovi, je oblastnjia aretirala vseh 20 anarhistov.

Smrt hrvaškega književnika. V Pulju je umrl dne 17. avgusta sodni svetnik in znani hrvaški pisatelj Ante Tentor. Pokojnik je bil velik prijatelj Slovencev. Zapušča soprogo in sina.

Gorki se sme vrniti v Rusijo. Ruska vlada je dovolila Maksimu Gorkemu proti obljubi, da se ne udeleži nobenega revolucionarnega gibanja več, povratek v Rusijo.

Kolera v Avstriji. V Lvovu sta umrla brata Hirschklau na azijski kolero. Pokopalo se ju je ponoči. Hišo se je razkužilo in zaprlo. Oblasti so ukrenile vse potrebno, da se ta kuga ne razširi.

Katehet aretiran zaradi nenravnih dejanj. Iz Berna poročajo, da so v Solothurnu aretirali katoliškega kapelnika in kateheta Rauberja, ker je rabil dečke, da zadosti svoji živinski pohotnosti.

Dar cesarja Franca Jožefa črnogorskemu knezu. Cesar je podaril črnogorskemu knezu Nikiti ob priliki njegovega jubileja par krasnih polnokrvnih konjev za vprego. Konja sta 6 letna in ju je vzgojila cesarska žrebčarija v Kladrupu.

Papeževa leva. Abesinski cesar Menelik jo svojčas daroval papežu dva leva. V vatikanskih trgovih ju je papež jako rad ogledoval. Nedavno pa sta obe zveri ob velikih bolečinah poginili. Neznani storilec jima je zadal.

Nesreče v angleških rudnikih. Po poročilu rudniškega nadzorstva se je lani ponesrečilo v angleških rudnikih vsega skupaj 1.543 oseb. To je najvišja številka od leta 1873. sem.

Toča na Sp. Štajerskem. V soboto dne 6. m. m. je potokla grozna toča vse poljske pridelke v rogaškem in šmarskem okraju, zlasti pa Zetale. Toča je padala debela kot orehi. Padlo jo je toliko, da so jo kmetje grabili z lopatami izpod hišnih kapov. Vinogradi, ki itak že hudo trpe vsled peronosore, so popolnoma uničeni.

Sovražnik žensk se obesil. V Toplicah na Češkem je dobila policija več ovadb., da proti večeru zasleduje nek 50letni mož žene in dekleta, ter jih po obleki poliva z oljem, ter jih jim na to razreže. Aretirali so 50letnega rudarja Federleja. Priznal je, ter rekel, da po smrti svoje hčere ne more več trpeti žensk. Policija je aretovanja zaprla. V zaporu se je pa obesil.

Delitev cerkve in države na Španskem. Ministrski predsednik Canalejas bode predložil zbornici v jesenskem zasedanju zakonske predloge glede ločitve cerkve od države. Nadalje predloži tudi zakonsko predlogo glede ustanovitve državne šole za lajke.

Zaradi buč. Žena gostilničarja Markla v Šmarju pri Sevnici je skuhalo za kosilo buče. Mož pa ni prijatelj buč, zato se je z ženo sprl. Naposled sta se mož in žena spoprijela in se vrgla po tleh. Mož je pa tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico v Brežicah.

Iz frančiškanskega samostana v Tridentu na južnem Tirolskem je utekel mlad menih, Ivan Mahlmann iz Andernacha ob Rennu, sin

bogatega trgovca. Šel je iz poklica v samostan. Bil je najprej v Arco, potem v Roveretu, povsod je spoznal, da menihi ne žive tako kot bi morali, zato je pa tudi utekel, dasi so ga imeli menihi v tridentinskem samostanu zaprtega.

Kolonija. Iz Madrida javljajo, da je poslalo več dam iz najvišjih plemenitaških krogov papežu Pi-ju udanostno izjavo, v kateri protestirajo proti vladi ministrskega predsednika Canalejasa ter zagotavljajo papeža, da so pripravljene zanj in za cerkev, če je treba žrtvovati kri in življenje. Kot odgovor na to addresso je papež poslal bojevitim damam svoj apostolski blagoslov.

Najnovejši izum — Slovenca. Gospod M. J. v Mengšu na Gorenjskem je iznašel popolnoma nov zrakoplov; dosedaj so se vsi poleti posrečili.

Belgijski kralj na Balkanu. — Sofija, 8. avgusta. Bolgarska vlada je dobila obvestilo, da pride belgijski kralj Adalbert meseca septembra v Sofijo, da se udeleži velikih bolgarskih vojaških vaj. Na potu na Bolgarsko se ustavi tudi v Belgradu. Iz Sofije potuje v Carigrad, od tu pa najbrže na Cetinje.

Protislovanske demonstracije v Pulju. V Pulju je prišlo 8. avg. do velikih protislovanskih demonstracij. Policija je z velikim trudom razgnala demonstrante. Izmed teh jih je aretirala okrog 50, ki so bili koj na to pri policijskem ravnateljstvu obsojeni v 3 do 7dnevni zapor. Vsi aretovaneci so po političnem prepričanju mazziniani.

Smrt vsled čebelnega pika. Ekonomu Josipu Franku v Hartu na Bavarskem je na polju zlezla čebela za čevelj ter ga pčila v nogo. Ker je noga zelo otekla, je poslal Frank po zdravnika, medčasno pa je dajal na oteklino mrzle obkladke. Kljub zdravniški pomoči, se je zastrupila kri in Frank je moral umreti, zapustivši ženo in štiri nepreskrbljene otroke.

Romarski shod v Logu pri Vipavi se je vršil 15. avgusta. Znano je, da je ljubljanski škof odpovedal romarski shod v Logu lansko leto radi nekega plesa. No, spoznali so, da pod to odpovedjo trpi edino le cerkvena blagajna, ker romarji prinesejo mnogo denarja v Log. Zato je pa tudi minila jeza škofu Jegliču in sedaj je zopet vse pri starem.

Ženski poklici na Angleškem Iz neke statistike sledi, da je na Angleškem 312 zdravnic, 10 živnozdravnic, 109 zobozdravnic, 380 časnikaric, 480 trgovskih potvalk, in sicer 190 izmed teh jih potuje v vinski, pivovarski in likerski stroki; 219 je mesaric, 32 je tramvajskih sprevodnic, 660 fi-jakaric, 74 je dimnikaric, 430 dela v livarnah, 453 je vrataric, 14 kotlaric in 3599 slikaric.

Kitajska modrost. Neki kitajski pregovor pravi: Kadar so sablje zarjavele, lopate pa svetle; Kadar so ječe prazne, a žitnice polne;

Kadar so veže templjev zamazane od stopinj vernikov, a dvorišča sodišč so porasčena s travo; Kadar zdravniki hodijo peš, a peki jahajo na konju; — takrat je znamenje, da je cesarstvo v dobrih rokah.

Rimski klerikalizem je po vsem svetu enako sirov in brezobziren. Tam kjer se mu dobro godi, je prevzetan kakor žaba in se mu mora vse uklanjati, pa gorje tistemu, ki se noče. Tam kjer se mu slabo godi, je pa strupen kakor kača in izrablja vsa sredstva, da bi uničil nasprotnika. Zadnja leta rimskemu klerikalizmu huda prede. Doleta mu udarec za udarec. Najprej se ga je osvobodila francoska država. Sedaj je na vrsti najboljša hčerka rimskega nezmotljivca: Španska. Tista Španija, ki je bila do zadnjega časa zvesta in pokorna, hoče danes po Ferrerjevi smrti pokazati rimskemu terorizmu vrata. Nazadnje o- stane še edina papežu pokorna blažena Avstrija, čeravno je po večini — liberalna.

Živa hoče v nebesa. Iz Konjiške vasi na Štajerskem je 8. m. m. izginila 47letna gostja Marija Fink. V eni poslednjih noči so prebivalci slišali v bližnjem gozdu nečloveško vpitje. Nekaj mož se je takoj podalo proti kraju, od koder so prihajali čudni glasovi. Nad nekim visokim prepadom so dobili vso razmršeno Marijo Fink, ki je kričala, da hoče živa v nebesa.

Če bi je ljudje ne bili prijeli, bi bila gotovo skočila v prepad. Marija Fink je bila pri porciunkuli v Mariboru, kjer pase verne duše njen brat. Preje je bila čisto pametna ženska, ko je pa prišla od porciunkule, je bila vsa zmešana. Govorila je samo o nebesih in da hoče na vsak način v nebesa.

Nemški klerikalci proti kranjskim klerikalcem. Krščansko socialni list "Deutsches Volksblatt" je prinesel izveček "Slovenčevih" člankov o velebrski propagandi v Ljubljani. Pravi, da se je odločil "Slovenec" denuncirati slovensko napredno stranko radi antipatrijotičnega gibanja na Slovenskem le vsled tega, ker pridobiva slovenska narodna-napredna stranka med Slovenci čim dalje več tal. Da, da, to je hud poper za kranjske klerikalce. Klerikalna politika je bankerotna, dr. Šusteršič je že izgubil nado, da bo odlikovan z ekselencio, prej zapeljan ljudstvo začelo spoznavati svoje voditelje in zato pa potrebuje klerikalna stranka take denunciacije in tako obrekovanje, da u-trdi svoje vrste.

Kolkovani delavci. Iz Antverp v Holandiji prihaja neverjetna vest. Angleški lastniki ladij v lukah na kontinentu imajo infamno navado, pritiskati delavcem, ki jih sprejmejo v svojo službo, na notranjo plat desne roke štampiljo, ki se ne da izbrisati. Človeku bi se zdelo, da je kaj takega nemogoče v dvajsetem stoletju. Toda te dni je bila pri angleškem trgovinskem ministru Sidney Buxtonu deputacija angleških mornarjev, ki mu je poročala o tem sramotnem ravnanju. Povedali so, da ne more nihče dobiti dela na angleški ladji, če ni tako kolkovan in da se na ta način označi po 10.000 delavcev vsako leto. Minister je dejal, da obsoja to sramotno navado, da pa ne more ničesar ukreniti. Delavci morajo za to kolkovanje še plačevati pristojbino. Živini, katera se tako kolkuje, vsaj tega ni treba.

Za rusko prebivalstvo na deželi je pomanjkanje šolstva in vsled tega strašno neznanje največje prokletstvo. Vsled silne nevednosti je še povsod razširjeno praznoverje; coprnije in podobne reči igrajo še neznansko vlogo. To se opazuje posebno letos v pričo kolere. Ljudje ne marajo zdravnikov; večinoma mislijo, da so zdravniki nalašč napravili kolero. Nekatere občine so naravnost sklenile, da ne pripuste zdravnikov, ki so jim bili poslani za boj zoper epidemijo. V nekaterih krajih so se kmetje dejansko lotili zdravnikov. Nekemu časopisu se je prepovedalo objaviti popularen članek, kaj da je kolera in kako se je je varovati. V Jekaterinoslavu, kjer je kolera posebno huda, primanjkuje krščanskih zdravnikov, židovskim se pa uradoma ne dovoljuje zdraviti krščanskih bolnikov!

Alkohol, Nemci in Slovani. Berolinski nemški listi priobčujejo statistične podatke, koliko se vžije alkohola med Nemci in Slovani. Ti podatki kažejo, da zavzijejo absolutno in relativno vzeto Nemci neprimerno več alkohola, kakor Slovani, zlasti zadnja leta je zavzivanje alkohola med Poljaki, zlasti pa med Čehi in Jugoslavlani znatno padlo, temu nasproti pa se je med Nemci silno povečalo. Nemški listi naglašajo, da tiči v tem dejstvu velika nevarnost za Nemce, češ da so Nemci mogli doslej Slovane z uspehom germanizirati samo zbog tega, ker niso imeli Slovani v sebi dovolj odporne sile baš zaradi prevelikega vživanja alkohola. Sedaj pa se položaj menjava in zdi se, kakor da bodo odslej Slovani slovanizirali Germane, a ne narobe.

Pij, kadar se potiš. Mnogo ljudi premaguje žejo pri delu, da bi se preveč ne potili. To pa ni prav, ampak utegne biti celo škodljivo. Žeja opominja, da treba nadomestiti tekočine, katere je izgubil telo. Če človek tega opomina ne posluša, začne se kri strjevati, staniče sušiti in mnogokrat se je že zgodilo, da so se nazadnje vneli možgani od presilne vročine. Pa tudi ne glede na te najhujše posledice je gotovo res, da zaradi pomanjkanja tekočin oslabi pretvarjanje snovi in použita hrana ne tekne telesu. Zaradi tega je napačno, če človek popolnoma premaguje žejo; prav pa delajo tisti, ki ob takem času počasi in zmerno pijejo.

Resnica je!

Kdorkoli Slovencev je pošiljal

denarje v staro domovino

se je prepričal, da so ti točno in vestno tja dospeli v 11.-13. dneh.

Kdorkoli Slovencev se je obrnil na trdsko

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.,

ali na njeno podružnico

6104 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, O.,

da je bil vedno dobro postrežen in za svoje novce dobil tudi,

kar mu je šlo.

"Severovo Olje sv. Gotharda je izvrstno mazilo," pravi g. K. Coniff, hotelir v Ashley, Pa.
— "Imel sem hude bolečine v svojih nogah, a ko sem jih namazal s tem oljem, so bolečine izginile v štirih dneh."

Za bolečine in rane,
izpahke in
odrgne

Za nevralgijo in ledveno
bol, otrpli vrat in
bol v hrbtu

VEDNO RABITE

SEVEROVO
OLJE SV. GOTHARDA

edino pravo in preizkušeno mazilo. Poskusite ga! Gotovo boste zadovoljni s hitro olajšbo, ki jo z njim dosežete. Imejte ga na polici za nujno rabo. Cena 50c.

Za otekline in vnetja,
krče in
revmatizem.

Za otrple sklepe in
mišice, hromo ramo
in bolečine v prsih.

Severova Zdravila so na prodaj v lekarnah. Nobena druga zdravila niso "pravtako dobra kakor Severova" — bodisi glede moči, čistosti ali izdatnosti. Pazite, da dobite pristihih. —

Prerana starost

je stanje, ki sledi če razne srkalne železe oslabe in ne izpolnjujejo svoje dolžnosti.

Severov Življenski balzam

deluje na razne žlezne sestave, ki prejemajo hrano iz žlezočca in drobja med prebavo, daja oč pri tem novo življenje. Vzorno zdravilo za žočnično, simčno, zapeko in težko prebavo. Cena 75c.

"Bolje se počuti"

se pravi navadno o bolniku, ki trpi na kaki pljučni bolezni, (izvzemši jetiko), ako uživa

Severov Balzam za pljuca.

Proslul je kot lek, ki uspešno ozdravlja že tridesetlet. Znan je kot najzanesljivejše zdravilo za vsakovrstni kašelj
Cena 25c in 50c.

Pišite za zdravniški svet --- je zastoj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

ODVETNIK

PATENTI

CARL STROVER

1009-140 Washington St. CHICAGO.
Tel. 3989 MAIN

Dobra Unijska Gostilna,

mazel in gorak prigrizek. Pod vodstvom

2005 Blue Island Ave.

delika Dvorana za društvene in unijske seje. 1a
Druga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

SALOON

z lepo urejenim keglščem in sve-

že Schoenhofen pivu priporoč

ANTON MLADIČ,

237 Blue Island Ave. Chicago Ill

Kedar

potrebujete obleke ali obuče, za se ali vaše dečke tedaj pridite k nam. Največja zaloga moške obleke, srajc klobukov in spodnega perila na zapadni strani.

Cene zmerne. Unijsko blago.
Izdelujemo obleke po naročilu.

J. J. DVORAK & Co.

1853-55 Blue Island Ave.

Telefon Canal 1198.

Velika francoska revolucija 1789 do 1815.

I. Od začetka revolucije do Napoleona. Narodni konvent.

Kraljeva rodbina je že štiri mesece bila zaprta v Templu. Sprva bili so vsi skupaj ter so drug drugega tolažili. Kralj je svojega sina učil zemljepisa in slovnič, ali pa si je s čitanjem kratil čas. Dozdevalo se mu je, da ne bo živ prišel iz zapore, pa se je pripravil na smrt. Najrajši je prebiral zgodovino nesrečnega angleškega kralja Karola I., ki je leta 1649. na morišči poginil. Dne 3. oktobra so kralja in kraljeviča ločili od ostalih ter ju zaprli v močni stolp; le v pričo straž shajali so vsak dan po nekoliko ur. Časopisov niso dobivali v roke, niti je kdo smel priti k njim; prav nič niso vedeli, kaj se zunaj godi in kaj bo z njimi. Le strežaj Clery je časih kralju povedal kako novico ter ga pripravil, da ga ni čisto iznenadilo, kar je prišlo. Dne 11. decembra se je že od ranega jutra čulo bobnanje po ulicah, in kmalu je na dvorišču v Templu bilo vse polno konjnikov in topov. Pri zajuterku je kraljeva rodbina bila skupaj in nič ni mogla zvedeti, kaj pomenijo te priprave. Ob enajstih sta na povelje mestnega starešinstva dva uradnika vzela mladega kraljeviča očetu ter ga izročila materi; ob eni uri pa sta mestni župan Chambon in Santerre, poveljniki meščanske brambore, stopila pred kralja ter mu razodela, da pojde z njim pred konvent, ki ga bo sodil. Župan pokazal mu je pisani sklep, v katerem so stale besede "Ljudevik Capet". Kralj ga pogleda in mu zavrne: "Capet se jaz ne zovem; to je ime davnega prednika mojega, toda strinjam se z vsem, kar sem zadnje štiri mesece moral trpeti. Ne da bi bil poslušal ukazom konventa, ampak zato ker se ne morem upreti sili nasprotnikov svojih, pojdem z Vami." Po teh besedah šel je z županom na voz ter se peljal v tuilerijski grad, kjer je zboroval narodni konvent. Med potjo so mu žugali in ga preklinjali nesramni potepuhi in postopači, katerih je vse polno bilo po ulicah. Ko se je kralj prikazal v dvorani, bilo je vse tiho, nihče se ni ganil, vsakdo je va-nj uprl svoje oči. Svest si nedolžnosti svoje je Ljudevik XVI. udan v trdo usodo, mirno stopil pred poslane. "Ljudevik!" rekel mu je predsednik, "narod francoski Vas toži, a konvent Vas bo sodil. Sedite in poslušajte Vaše pregrehe!" Kralj se je vsedel na klopi in poslušal dolgo tožbo. Očitno so mu, da je on kriv vseh nesreč, karkoli jih je od prvega začetka rodila revolucija. Jasno in mirno odgovarjal je na vsako predsedniškovo vprašanje; le ko so ga dolžili, da je 10. avgusta dal na ljudstvo streljati; je glasno vzkliknil: "da to ni res; a ker ni vedel, da so udomili v železno omaro, tajil je tudi, da se je dogovarjal s sovražniki francoske republike. Vrhinvi se v zapor bil je čisto ločen od svojih in ni se smel več shajati z njimi.

Po njegovem odhodu je v narodnem konventu nastal strašen vrišč. "Hribovec!" so zahtevali, da naj se "trilog" pri tej priči na smrt obsodi in še to ne ob glavo dene; ali Girondisti to pot nika-kor niso odjenjali in obveljalo jim je, da je konvent tudi kralju podelil toliko milosti, kolikor je pred smrtjo dobil vsak prost hudelec. Dovolili so mu, da si pred končno obsodbo izvoli kakega zagovornika. Ljudevik XVI. izvolil si je učenega pravdnika Troneche, stari Malesherbes pa se mu je sam ponudil. Udanost nekdanjega ministra, ki je zdaj bil sivi starček, je kralja do solz ganila; ni vedel kako bi se mu zahvalil, ob enem pa mu je odkritosrečno rekel, da ga ne bo rešil smrti. Tronech in Malesherbes bila sta že moža, časa pa ni bilo dosti, da bi sama mogla poiskati in sestaviti, česar je bilo treba; da bi dokazala kraljevo nedolžnost. Vzela sta torej na pomoč mladega in bistroutnega Deseza, ki je cele noči delal ter v štirinajstih dneh dodelal zagovor, da ga boljšega ni mogel. Če ne bi bila grozna strast v rovarjih že davno zadušila vsakega človeškega sočutja, če ne bi cela pravda bila le na videz in gola sleparija, narodni konvent bi po tem

zagovoru moral Ljudevika XVI. nedolžnega spoznati. Toda Jakobinci so že naprej sklenili, da kralj mora poginiti, in zastoj je bil ves trud vrlih zagovornikov.

Ljudevik XVI. je dobro vedel, da mu je sojeno umreti, pa je na sveti dan zvečer napisal svojo oporoko, v kateri je med drugim rotli sina in ostale naslednike svoje, da se zavolj njegove smrti nikdar ne smejo maščevati nad Francozi. Drugo jutro dne 26. decembra pozvali so ga z njegovimi zagovorniki v konvent na konečno obravnavo. Malesherbes bil je tako potr, da ni mogel ziniti besede, pa je mlademu Desezu prepuštil, da je zagovarjal obtožence, kakor se je bil pripravil. Ko je dovršil, oglasil se je kralj sam in rekel, da mu vest ničesar ne očita. Po njegovem odhodu vnel se je med nasprotnima strankama tako hud prepir, da bi človek mislil, zdaj zdaj boste s pestmi planili druga na drugo. Prva govornika obeh strank, Robespierre in Vergniaud, sta se najbolj dajala, a poslušalci po galerijah so zdaj enemu, zdaj drugemu ploskali ali pa mu sikali, in bil je tak vrišč in nemir, da ni bilo čuti ne zvonec, ne besede predsednikove. Pa tudi poslanci sami so pri najmanjši besedi, ki jo je kdo nepremišljeno izustil, jeli kričati, psovati in preklinjati, kakor najprostejši divjaki. "Hribovec!" so se večkrat kar s pestmi in golimi noži grozili dol na "nižavo", h kateri so zdaj pristevali tudi Girondisti, ali pa so nasprotnega govornika z lece pehali. Razloček med strankama bil je ta, da so besni Jakobinci hoteli kralja brez obotavljanja ubiti, Girondisti pa bi ga bili radi rešili; toda bali so se pariške druhal, ter so zato predlagali, da naj obsodbo konventa presoja narod sam. Kakor pri volitvah bi namreč vsak Francoz pri okrajni oblasti svoji povedal ali se vjema z obsodbo konventa ali ne. Jakobinci, ki so se prej zmiraj pozivali na narod, bili so zdaj odločno zoper to "zvi-jačo", kajti dobro so vedeli, da po kmetih ne bi kralja na smrt obsodili. Dne 30. decembra so "hribovec" pripeljali v konvent dolgo vrsto žen in otrok, baje same vdove in sirote, ki so zdaj zahtevali, da naj se kralj ubije, zato, ker jim je 10. avgusta dal postreljati njihove može in očete; ob istem času pa so iz departementov dohajala pisma, ki so se vjemala z Girondisti.

Dne 14. januarja 1793 začelo se je konečno glasovanje. Na prvo vprašanje: "Ali je Ljudevik Capet kriv?" odgovorili so vsi, da je. Na to se je imelo odločiti, če bo obsodba konventa veljavna, ali če jo bo narod v departementih moral presoditi in odobriti. Girondisti, ki so se prej tolikanj potegovali za to, bili so čisto preplašeni in niso se upali glasovati po svojem prepričanju, ampak z veliko večino sklenili so, da bo obsodba konventa veljavna brez vsacega pogoja. Najmenitnejše bilo je zadnje vprašanje, kako da naj se kralj kaznuje. Jakobinci niso ničesar opustili, kar bi omahljive poslance moglo ustrašiti. Mestno starešinstvo dalo je zapreti gledališča, da ne bi po galerijah in pred zbornico pomanjkovalo kričačev in postopačev; v klubih in v okrajnih shodih bilo je prav živahno gibanje; sanseulotska krdela dobila so v vsakem okraju po več topov; v Pariz pozvali so dobrovoljce iz drugih mest. Ni čuda, da je mnogo premožnih rodbin bežalo iz Pariza, kakor pred kako nevihto, in res je bilo, da se je glasovalo "med noži in topovi", kakor je v zbornici očitno rekel hrabri poslanec Lanjuinais. Od 16. do 17. januarja zvečer glasovali so neprenehoma celo noč in celi dan, in vkljub vsemu strahovanju je od 721 poslancev samo 361 glasovalo, da se ima kralj brez odloga ob glavo dejati, odločil je torej en sam glas, ki ga je oddal kraljev sorodnik, hudobni vojvoda Orleanski. Od ostalih jih je največ bilo za to, da bi kralj ostal v zaporu, ali pa da bi ga izgnali iz Francoske. V jako burni seji so zmernejši Girondisti zahtevali, da naj se obsodba vsaj ne izvrši takoj, ali večina narodnega konventa je sklenila, da se ima kralj že 21. dne januarja usmrtiti. Pre-

vratniki niso vedeli, kaj bi od veselja počeli in na povelje mestnega starešinstva je na večer dne 18. januarja bil ves Pariz razsvetljen.

Malesherbes bil je prvi, ki je kralju razodel, da so ga na smrt obsodili. Stopivši v ječo poklenil je pred kralja in dolgo časa ni mogel niti besedice spregovoriti, ampak kar jokal se je. Miren in udan v usodo svojo, je Ljudevik XVI. starega ministra prijel za roko, ga povzdignil in mu rekel: "Že dve uri premišlujem, če sem kedaj kaj storil, da bi se narod moj mogel pritožiti proti meni. Zdaj, gospod Malesherbes! ko bom skoraj moral pred Bogom odgovor dajati, zdaj Vam prisegam iz dna srca svojega in duše svoje, da sem vsikdar imel v mislih samo srečo in blagostanje naroda svojega in da nikdar nisem imel niti najmanjše želje, ki bi mu bila v škodo." Poročilo, da bo moral umreti, ni ga prav nič pretreslo, le to je prosil, da bi mu dali tri dni odloga. Te prošnje mu niso uslišali; dovolili pa so mu, da je poslal po duhovnika in da je smel iti k svoji rodbini, katere ni videl od 11. decembra. Grozno je bilo videti, kako je Ljudevik XVI. od svojih slovo jemal. Ko je stopil pred nje, objeli so se drug drugega, in pol ure nihče ni mogel dati glasa od sebe; prevelika žalost jim je kar sapo zapirala. Naposled vliše so se jim solze po obrazu in tako strašno so jeli zdihovati in jokati, da je skozi debelo zidovje bilo slišati na ulico. Zdal bilo jim je lože in mirno so se menili in tolažili skoraj celo uro, potem so se zopet ločili in kralj jim je obljubil, da se bo drugo jutro še enkrat prišel posloviti, predno se odpelje na morišče.

Spovednika si je Ljudevik XVI. izvolil Edgewortha, duhovnika, ki ni prisegel na ustavo. Ko so ga njegovi zapustili, ostal je sam z njim ter se do pozne noči menil in

priljubljal na smrt. Spal je mirno. Drugo jutro, dne 21. januarja 1793, pa je na vse zgodaj vstal ter poklical k sebi spovednika, ki mu je čital mašo in mu podelil sveto obhajilo. Med tem je po ulicah čim dalje živahnejše postajalo, in čimoter v Temple čulo se je bobnanje in rožljanje topov ter hrup in šum dohajajočih ljudi in konjnikov. "Menda se bližajo", rekel je kralj ter jel preudarjati, ali bi se poslovoil od svojih ali ne. Rad bi jih bil še enkrat videl, pa tudi ne bi rad ponovil groznih srčnih bolečin, ki so jih vsi skupaj trpeli pri sinočnem shodu. Slušal je Edgewortha in ni več jemal slovesa. Malo pred deveto uro se odpró vrata in poveljnik Santerre je z oboroženimi stražarji stopil v ječo. "Samo trenutek še!" prosil je kralj, pokleknil, se v pobožni molitvi priporočil Bogu ter od spovednika sprejel blagoslov. Na to se je vzdignil ter poleg sebe stoječemu uradniku ponudil oporoko svojo; ali mož je ni hotel vzeti, ampak zadržal se je na kralja s trdimi besedami: "Nisem prišel po Vašo oporoko, ampak prišel sem, da Vas peljem na morišče!" Tu pristopi drugi in vzame oporoko. "Zdaj pa pojdi-mo!" rekel je kralj in šel je doli po stopnicah, od koder se je zadnjikrat ozrl na okna, za katerimi so tičali žena, sestra in otroci. — Pred Templom čakala je kočija, v katero so se vsedli kralj s spovednikom in dva stražarja. Santerre pa je zajahal konja. Štirideset tisoč mož je z nasajenimi in nabiti-mi puškami stražilo, da ne bi zadnji trenutek kdo kralju prišel na pomoč. Od Tempa do morišča stalo jih je po četrto gostih vrst na vsaki strani, na vsakem oglu bili so nastavljeni topovi, a za vozom jahalo je krdelec konjnikov. Toda sicer niso videli mnogo ljudi po ulicah, vse je bilo tiho, okna zaprta, človek se ni varnega čutil in isto nebo bilo je oblačno.

Pomen francoskega naroda.

Piše dr. Slanc.

Na Španskem se vrši, kakor povsod drugod med narodi, ki so že, vsaj v mestnem človeku, pridobili večje omike, boj proti duhovstvu in njegovi nadvladi. Tuintam pride že do krvavih spopadov. Zdaj je na Španskem liberalno ministrstvo na kmalu, in to je s papežem začelo neki boj. Zaradi tega je morebiti umestno, da po-pišem, kak pomen imajo Francozi na svetu.

Francozi so veliki dobrotniki vsega človeštva. Srečen narod so. Zemlja francoska je naplodo vitaja, bogata, morje jo obdaja v veliki dolgoti in preživlja ¾ ljudi, medtem, ko kopno le ¼. Pod dobrim obnebjem, klimo živijo ti ljudje in francoski narod je tudi nadarjen. Ustvaril, uredil si je dobre šole. — Sedaj, ko so realne tehnike, najvažnejše šole, imajo ravno te šole najbolj razvite; tehnično je francoski narod poleg Angležev v Evropi, najbolj razvit. Francozi pa kažejo tudi v preteklosti, da hodijo v prvih vrstah, in njih upljin na druge narode je bil vedno velik.

Ko je nastala pred 19-sto leti kriščeva vera, so bili Rimljani gospodarji Italije in današnje Avstrije, Nemškega, Francoskega, Španskega. Rimljani so imeli veliko izobraženost. Imeli so kmetijo tako razvito, kakor jo imamo zdaj komaj mi. Imeli so dobro razvito rokodelstva — in njihovo pravo velja še danes po vsej Evropi. Rimljanski vojski so povsod, kamor so prišli, vpeljali boljše kmetovanje, zidali so mesta in vpeljavali rokodelska dela. V Ogleju, na obali adrijskega morja, so imeli velike delavnice raznih rokodelcev. Mesto je brojilo 600 do 800 tisoč prebivalcev. (Danes 700 ubogih ribičev). Ali Rimljani se v velikem bogastvu pomehkkužili in naselili so se Nemci, Slovani, Romani — t. j. Italijani. Francozi, Španci so se nastali na zdaj italijanski — prancoski, španski zemlji. — Na italijanski zemlji je ostalo še dosti omike, gospodarstva od Rimljanov, v drugih krajih malo. Nemci, Francozi so zapeli znova gospodariti, razvijati se na kmetiji in v mestih, dasi pod vplivom rimljanske omike, kolikor je še ostalo. Rimljani so gospodarili s sužnji na kmetiji in v rokodelstvih, trgovinah. Proti koncu njihove države, ki se je

raztezala daleč po Evropi, se je iz suženstva razvijalo že tlakarstvo. Suženj ni imel nič pravice, tlakar pa vsaj toliko, da je dobil nekaj zemlje, katero je dobil po smrti sin in so bili določeni dnevi, v katerih je moral delati za svojega grofa, samostan ali posvetnega duhovnika medtem, ki ni imel suženj nič pravice. Ko so si Nemci, Slovani in Romani kmetijo urejali, so bili začetkoma kmeti svobodni ljudje. Razdelili so si svet tako, da so imeli veliko polja, vse hoste skupne, kar so imenovali gmajne, marke. Ali so imeli v svoji sredi roparske ljudi, ali so se priselili druge močne, vojaško organizirane, urejene čete mej nje, toliko je gotovo, da najdemo v 6. stoletju že kmetijo v teh deželah osnovano tako, da ima kralj več pomočnikov, katere je razdelil mej kmete, ki so nastopali kot vavpeti, imeli oskrbovati dosti kmetijskega sveta, zraven pa vladati kmeta.

Kat. duhovnik je tudi prišel, zidal svoje samostane in prevzel vladanje kmeta. Vavpeti so postali močnejši, samosvoji ljudje. Imeli so svoje stalne vojake-hlapce, sezidali so si trdne gradove in potem dajali kralju, kar so sami hoteli. Grofi so dajali poljedelski svet kmetom v obdelovanje, kmeti so jim dajali, kar so rabili; storiti so jim morali kmeti vsa dela na gradu in tudi, ko so grofi sami več zemlje obdelovali dali in več živine redili, so morali kmeti vse obdelati v tlaki in morali dajati vso družino, kolikor je je rabil grof. Grof je bil tudi sodnik kmeta-tlaka in v vojskah je vodil svoje hlapce in kmete. Svoj grajski svet s tlakarji vred je moral prepuščati svojemu sinu in ta je od kralja moral dobiti potrdilo. To se pravi tlakarsko gospodarstvo — feudalizem. — Ako ni bilo sinu, je prišla grajščina na razpolago kralju. Tako tlakarsko gospodarstvo je trpelo dolga stoletja. Pri nas v Avstriji se je odpravilo celo šele leta 1848. Naj omenim še, da so imeli tudi duhovniki tlakarje, in samostani velika posestva in svoje tlakarje. Duhovniki so vpeljali tudi desetino, to je, duhovnik, samostan je dobival od vsakega pridelka kmetije deseti del. —

V tej uravnavi kmetije se je ljudem le toliko časa godilo primerno, dokler gospóda ni postala objestna. Ko je pa začela gospoda

živeti zapravlivo, je moral kmet več za-njo delati, več ji dati od svojih zaslužkov. Na kmetiji je bil kmet sicer svoj rokodelce, ali dosti ljudi je bilo v rokodelstvih, katera so služila tedaj še malo razviti kmetiji, in ti so se sčasom odcepili od kmetije, se naselili v krajih, kjer se je že tedaj shajalo več ljudi na božjih potih, v kraju škofijskih sedežev. Tako so nastala mesta, meščani. Posebno je trgovce pospeševal stvaritev mest. Ko so se razvila mesta, je tudi grajščak živel po zimi v njih. Meščani so od kmetov dobivali precej njihovih zaslužkov, živeli so boljše, in grajščak, duhovnik, med njimi tudi. Tako je bilo treba več dohodkov in kmet se je hujske uprezal v tlako; desetina se je pomnožila. V teh časih je bilo hudo trpljenje na tlakarski kmetiji; Rimljani nikdar niso tako trdo ravnali s svojimi sužnji, katere so kot vojski polovili po vsem znanim svetu in jih zaslužili.

Kralj ni imel skoraj nič moči nad temi tlakarskimi vladarji na kmetiji. Duhovništvo je bilo najmočnejši vladar, grofi njegovi pomočniki. Ako bi bil duhovnik puntal kmeta, se z njim združil, bi se bilo hudo godilo grajski gospodi, ker bi imeli kmeti voditelje, ki bi jih dalj časa držal vkup, jih zakladali z jestvinami. Kmetске ustaje le zaradi tega niso uspevale, ker ni bilo voditeljev in jestvin za dalj časa. Ali, duhovnik je predobro živel, in duhovnik in grajščak sta držala vkup, ter vladala in izžemala kmeta. Meščan se ni dal, on se je vladal sam in svoja mesta utrdil, obdal z ozidjem, duhovnik v mestih se pa je stegoval po dolgosti meščanske odeje. Tako se je vladalo do 15—16. stoletja, ko se je hotel osvoboditi grajske in duhovenske gospode, ki je imela kralja le za neko igračo, kateremu je dala toliko davkov in vojakov, kolikor je hotela, da dobi kmeta kot vojaka in davkoplačevalca. Kralj ni mogel nič proti temu mogočnejšemu na kmetiji, dokler ni zadobil pomoč v mestih in zadobil tlakar svojo zaslabo v mestih. Meščani so pa tudi imeli koristi, ako sta bila svobodna kmet in njegova zemlja, in to radi tega ker jim je lože več dajal profitov, ako je več zaslužil, več delal, več kupoval. Tlakar bo le malo delal, ker ve, da dela za druge, medtem, ko bo prost človek več storil, več proizvajal. Na tlakarski kmetiji kmet-ski človek ni smel brez dovoljenja grajske ali duhovenske gospode zapuščati kmetije in se podati v mesto. Ko je meščan po trgovini, rokodelstvu začel svoje delo, izci-

milo se je, iz istega takozvano kapitalistično gospodarstvo, to je, da si je pridobil kapital za denarjem bogastvo, da se je delalo in proizvajalo ne samo, da se človek preživlja, ampak, da dela brezmejne profite. Iz meščanskega dela se je izcimila fabrika in vse zdajšnje velikansko gospodarstvo, ki je odvezlo tlakarskim ljudem na kmetiji skoraj vse njihove profite in jih osredotočilo v rokah bogatejših meščanov. Kralj je dobival dosti pomoči iz mest v denarju in vojakih, in je potem v toliko zavladal nad tlakarsko gospodo, da jo je potisnil nazaj in tako tudi on dobil kaj več iz kmetije; sčasoma je delil profite kmetije z meščani. Kmetija, ki ima milijone delavcev, je največ proizvajala v časih, ko še ni bilo kapitalistično gospodarstvo v mestih dobro razvito. Kralj in meščan sta tedaj iz gospodarskih razlogov morala tlakarja-kmeta podpirati, da se rešita grajske in duhovniške gospode. Zgodovina razvojev gospodarstva v Evropi nam kaže te boje — in nam tudi kaže, kako se postavi duhovništvo takoj na kraljevo stran, kakor hitro vidi, da je postal mogočnejši. Kralj pa sprejme te važne ljudi in jim odkaze važna mesta v vladi. In, nič ni čudnega, če so duhovniki sčasoma tudi na teh mestih zagospodarili, potisniviši slabotne osebe kraljev na stran.

(Dalje prihodnjik.)

Nasprotna moč.

Mi vsi imamo v sebi neko moč, s katero se upiramo raznim boleznim; brez te nasprotujoče moči bi bili lahko žrtve mnogih nalezljivih bolezni. Na milijone bolezenskih kali se neprenehoma medseboj bojuje za nadvlado v človeškem telesu. In dokler je nasprotujoča normalna, je tudi telo zdravo, kakor hitro pa opeša eventualno odpove, potem postanejo boleznim podvržene kali močnejše. Prvo znamenje upešane nasprotujoče moči je izguba slasti do jedi, in zatem izguba telesne moči. V takih slučajih rabite brez vsakega pomisleka ali odlašanja Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ki Vam bo hitro povrnilo slast do jedi, telesno in življensko moč; odstranilo bo iz Vas vso nesnago ter pomoglo pridobiti čisto, novo in zdravo kri. Rabi-jo ga naj tudi oslabele ženske in zabasani ljudje sploh. Za želodecne in črevesne bolezni ga ni boljšega zdravila. Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 —1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

NAJBOLJŠA KUHINJA!

Billiards--Pool Table--Prenočišča za potnike.
Domače pripravljene jedi. Odprto podnevi in ponoč
P. Perič, 1412 W. 18. St.,
CHICAGO, ILL.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST
cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo

zimske in spomladne obuče.

Phone: Canal 80.

HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich,

GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street
Prost gorak in mrzel prigrisec vsak dan.